REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURĪ de ANUNȚURĪ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Numěr de Dumineca 8).

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 44.—Anul LXV. Brașov, Dumineca 24 Februarie (9 Martie). 1902.

De ce ne luptăm?

Cetitorul doritor de-a cunósce și a pětrunde cât mai bine temeiul lucrurilor își va fi pus mai de multe-orĭ întrebarea:

„De ce Românii nu se pot înțelege cu Ungurii, de ce atâta cértă și dușmăniă între ei? De unde vine, că, deși locuiesc împreună și sunt avisațĭ prin sórte unii la alții, totuși ei sunt despărțițĭ în două tabere de luptă?

Mulțĭ vor surîde ḑicênd; Ce póte fi mai ușor de înțeles? Apoi étă se întêmplă și cu aceste două popóre, ce se petrece în lume printre ómenĭ, unul nedreptățesce pe celă-lalt, atacă, fiă din lăcomie, fiă din rĕutate, dreptul celuilalt. De aicĭ traiul rĕu, certele, bătăile și desbinarea!

Vine însĕ Ungurul trufaș și bun de gură și ḑice cătră Român: „Ce? tu te plângĭ că ți-am făcut nedreptate, că ți-am luat vre-un drept? Dér óre nu eu sunt stăpânu 'n casă? Nu tot eu te-am împărtășit la tóte drepturile de care însu-șĭ mĕ bucur? Nu suntem egalĭ înaintea legii?

...Ce-țĭ mai trebue, décă poțĭ sĕ te bucurĭ și tu de fericirea mea? Ițĭ trebue orênduelĭ și judecată dreptă? Étă deregĕtoriile și judecătoriile maghiare din țéră, carĭ sunt pentru toțĭ. De-i vrea sĕ te cultivezĭ și sĕ progresezĭ, nu te poțĭ folosi și tu ca și mine, de școlele și instituțiunile maghiare ce le înființéză statul? Ce ți-ar pută strica sĕ iei parte la viéța mea maghiară, când și tu poțĭ avé școla ta și-țĭ poțĭ face rugăciunile în biserică în limba mamei tale? De ce n'ai puté-o duce cât de bine pe lângă mine? De ce n'ai trăi în cea mai strînsă frățietate cu mine, când nu-țĭ cer decât sĕ mĕ recunoscĭ ca stăpânul și susțiitorul tĕu, și sĕ fi trup și suflet cu mine în cugetare, în simțire, în graiŭ și în scris bun patriot maghiar?

De câte-orĭ adversarii ne vin cu de acestea, de atâtea orĭ se găsesc și ómenĭ pălițĭ la creerĭ, orĭ slugarnicĭ, vai de ei, carĭ, stând la îndoială, simt óre-care plăcere de a da în glasul lor. C'așai, ne tot plângem că Ungurii ne asupresc, n'ar fi însĕ mai bine sĕ căutăm a ne apropia de ei, căcĭ atuncĭ ei de sine ar înceta de a ne mai prigoni?

Cei ce cugetă și vorbesc astfel, n'au nicĭ pricepere, nicĭ simț pentru causa poporului român. In tot casul ei nu sunt decât nisce dușmanĭ ai desvoltării nóstre naționale, ai românismului. Ei încurcă mințile ómenilor și le aruncă năsip în ochĭ, ca sĕ nu vadă prăpastia, ce se deschide înaintea lor.

Tocmai în timpul de față acest soiŭ de cobe rele își deschid ciocul icĭ colo și lumea românéscă începe sĕ fie neliniștită de strigătele lor fiorose.

Li-se spune ómenilor noștri, că étă acuma a sosit vremea ca Românul sĕ-șĭ deschidă érăși inima cea bună și sĕ facă pace cu dușmanii seĭ seculari, ca la Eșculeu.

Gândiți-vĕ numai ce ar puté ieși dintr'o pace reinoită după o miie de anĭ, peste altă miie de anĭ? Orĭ dór necredința milenară s'ar puté preface de-odată, ca prin vraje, în fidelitatea cea mai neasemĕnată?

Atuncĭ care e causa adevĕrată a luptelor dintre amintitele două popóre? De sigur, că nu atât nedreptățirile — căcĭ despre aceea, care e dreptatea și până unde merge nedreptățirea, părerile pot fi fórte deosebite — cât mai mult și cu deosebire faptul, că unul vrea sĕ nimicéscă pe celălalt naționalicesce.

Așadér nu e vorba de un drept, mai puțin orĭ mai mult, de o lovitură mai mică orĭ mai mare, ci e vorba de viéța națională, de a fi séu a nu fi.

Ca sĕ pótă trăi cine-va, îi trebue aer, hrană, îmbrăcăminte și mișcare. Trupul, organismul sĕu trebue sĕ fie sănĕtos în tóte mădularele lui. Decĭ pe lângă acésta mai are lipsă și de libertate, căcĭ de-l vei închide între patru pĕrețĭ se va slăbi și se va vesteji înainte de vreme.

Așa cum e aicĭ în mic, se petrece în mare și cu poporul. Cum va puté trăi poporul nostru românesc o viață națională, când din tóte părțile i-se închide lumina sórelui, care trebue sĕ-o încăldéscă și fără de care ea va seca și se va veșteji?

In zadar vine unul și altul dintre cei năimițĭ sĕ ne spună, că totuși s'ar puté sĕ fi și Maghiar și Român tot odată.

Nicĭ un om cuminte nu-i va crede, fiind-că nu e modru sĕ poțĭ sluji de-odată la doi domnĭ și sĕ-i mulțămescĭ pe amêndoi.

Tóte așeḑămintele în țéră sĕ fie unguresci; limba maghiară se fie impusă pretutindenĭ în oficii, în școle și în afară de ele; tot ce face și înfiinţéză statul sĕ fie făcut numai pentru înaintarea limbei și a culturei maghiare, ér încât pentru limba ta propriă națională sĕ te veḑĭ ḑilnic isgonit cu ea de pretutindenĭ!

Ce prospecte și ce viitor ofere o asemenea stare de luerurĭ poporului român?

Revista politică.

Sĕptĕmâna acésta s'a făcut o *schimbare în cabinetul Szell.* Ministrul de comerciŭ Alex. *Hegedüs* și-a dat dimisia și în locul lui a fost numit Ferdinand *Horanszky*, unul din corifeii fostului partid al lui Apponyi. Partidul acesta unindu-se cu partidul liberal la 1899 când venise Szell la putere, s'a aflat de lipsă ca măcar acum după trei anĭ fusiunei sĕ i-se dea o și mai mare consfințire prin intrarea lui Horanszky în ministeriu.

De-odată cu schimbarea acésta, ministru-președinte Coloman Szell a fost împărtășit de-o mare *distincțiune.* Majestatea Sa monarchul, care petrece în Buda, a chemat alaltăerĭ la sine pe Coloman Szell și i-a conferit *„marea cruce a ordinului Sf. Stefan“*, însoțind distincțiunea acésta cu cuvinte măgulitóre pentru Szell.

*

Congresul unguresc pentru *autonomia catolică* și-a încheiat lucrările. El a desbătut și în special proiectul comisiunei de 27. Comisiunea însărcinată cu redactarea definitivă a statutului autonomic pe basa modificărilor primite în decursul desbaterilor din Congres, încă și-a sfîrșit lucrările. Lunĭ, în 10 Martie n., congresul se va întruni din nou și se va face a treia cetire a proiectului. Tot cu prilejul acesta se va stabili adresa, ce se va înainta Maj. Sale monarchului. Se va alege o deputațiune, care va presenta monarchului adresa, și pe care monarchul o va primi în 13 Martie. Conducĕtorul deputațiunei va fi, probabil, primatele Vaszary.

„Egyetértés“ spune, că în ședința dela 10 Martie se va pune la ordinea ḑilei și *adresa Metropoliei române gr. unite* de Alba-Iulia și Făgăraș.

*

Sĕptĕmâna acésta s'a început *desbaterea budgetului pe ministerii.* La desbaterea budgetului ministeriului de interne s'a vorbit mult și *pro* și *contra* reformei administrațiunei. Că ce va fi din reforma acésta, se va vedé încurênd. Ea e fórte complicată și realisarea ei recere multă muncă și prevedere. Una scim însĕ, că și prin reforma acésta guvernul urmăresce o politică esclusivistă de rassă și o centralisare din cele mai — unguresci.

*

FOUILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cântece.

I.

Cucule duios la graiŭ
Erĭ mi-ai dat și aḑi îmĭ iai,
Erĭ îmĭ tot veste ai noroc
Și-astăḑĭ nu-mĭ mai cânțĭ de [loc.

Cucule, de ce nu-mĭ cânțĭ?
Tu mĕ 'ncânțĭ, tu mĕ descânțĭ.
După ce că mĭ-eștĭ ștrengar
N'ai nicĭ milă, nicĭ habar!

Cucule cu graiŭ blajin
Eu sunt singur și-s strĕin,
Codru-i verde, lunca 'n florĭ
Și tu dormĭ ca 'n sĕrbătorĭ!

II.

Cucule, câțĭ anĭ îmĭ dai?...
. . . .
Numai șépte anĭ de trai.

Și mândruții din vecinĭ
Nicĭ mai mulțĭ, nicĭ mai puținĭ.

Cucule, te mirĭ că plâng
Când mĕ pierd cu mândra 'n [crâng....
Uite cucule ce-țĭ cei;
Sĕ-i mai daĭ mândreĭ vre-o trei.

Ca sĕ fie cine-va
Sĕ vie la grópa mea
Sĕ-mĭ aprindă candela,

Dimineța până 'n zorĭ
La ḑile de sĕrbătorĭ
Sĕ-mĭ aducă nisce florĭ!

III.

Rĕtăcițĭ prin fund de crâng
Mândrei mijlocelu-i străng,
Și pe-o ramură de nuc
Ne păndesce-un moș de cuc.

— „Cucule, de mĭ-eștĭ proroc
Hai ne spune de noroc!“
Cucul tace ca un hoț
Și-mĭ tot dă ursuz din moț.

De nu-mĭ cânțĭ mĕĭ cucule
Cucule năucule,
Mânĭ am sĕ mĕ fac haiduc
Sĕ te 'mpușc, tâlhar de cuc!

Z. Bârsan.

In situație primejdiósă.

Episod din rĕsboiul de secesiune din America, de Fr. C. Wickede.

Mulțĭ, ale căror inimĭ bĕteau pentru libertate, fură constrînșĭ a lupta în rîndurile armatei de sud, și deși reușiră a scăpa, totuși mulțĭ și-au găsit mórtea în fugă ér alții erau nevoițĭ a se ascunde prin peșterĭ și munțĭ. Intre aceștĭ din urmă era și Lewis Phiney.

Născut în munții dela New-Hampshire, avea o inimă tare ca granitul și ca moștenire iubirea de libertate și ura cea mai înverșunată contra orĭ cărei asuprirĭ. Nu de mult venise cu femeia și un copil de opt anĭ la Virginia, unde trăia fericit și mulțumit, avênd funcțiunea de învĕțător.

Se vorbea pe socotéla lui, că ar fi sfătuit pe un sclav, sĕ fugă și că i-a fost de ajutor la acésta. O crimă de neiertat când un om ajută celuilalt de a-șĭ ajunge cel mai mare bun ceresc, libertatea!

In realitate însă era acusat pe nedrept, căcĭ orĭ cât de milă i-ar fi fost de bietul negru, totușĭ iubirea pentru femeie și copil îl ținea în reservă. Apoi nicĭ funcțiunea lui nu era de natură, ca sĕ pótă sfătui séu ajuta pe cineva, deși cu sclavii totdéuna era fórte prietenos și aceștia îl considerau de amic al lor. Nici nu se puteau aduce doveḑĭ contra lui, însĕ acésta nu era pedecă în fața cavalerilor, ca sĕ nu se facă singurĭ judecătorĭ asupra lui. Câtva timp a fost scutit prin funcția sa, însĕ mai târḑiu au fost recrutațĭ și privilegiațiĭ.

„Décă n'ai fi un afurisit abolițiionist (adecă care cere ștergerea sclăviei), n'ai perde un singur cuvênt și ai fi luat de mult arma în mână, îi strigă odată un funcționar cu surtuc vărgat, care i-a adus la cunoscință, că l'au recrutat.

„Și décă este contra principiilor mele de a lupta în potriva fraților mei?“

„Ce principii! Omul care nu luptă pentru America de sud, n'are principii!“

„Dér femeia, copilul? Gândiți-vĕ că sunt strĕinĭ în acéstă țéră!“

Evenimentele, ce se petrec în timpul din urmă *în Serbia*, au dat speranțe vechiului pretendent Karagheorghevicĭ, că va puté face o lovitură de stat, prin care sĕ detroneze pe actualul rege. Fel de fel de svonurĭ s'au iscodit pe socotéla tînĕrului rege și a soției sale. S'au colportat prin diare scene fórte compromițĕtóre din viéța familiară a regelui, care se scie, că luase de soție pe o damă mai în virstă decât dênsul, cu care amintitele svonurĭ spuneau, că trăiesce așa de rĕu, încât au ajuns chiar la bătaie. Este ușor de judecat, că tóte acestea au fost scornite de adversarii dinastiei, carĭ ajunseseră în timpul din urmă până acolo, de au umplut diarele cu scirea despre un atentat în contra regelui. — Ceea-ce se scrie însĕ acuma din Serbia nu mai e scornitură, ci adevĕr. Alavanticĭ Radu, un aderent al lui Karagheorghevicĭ, s'a îmbrăcat în uniformă de general și cu câțĭ-va ómenĭ ai sĕi a trecut peste Sava dela Mitrovița (Sirmiu) la Sabaț, unde a dat alarma, și a voit sĕ înduplece pe soldații dela graniță sĕ se pună sub comanda lui. Asupra gendarmilor, carĭ l'au provocat sĕ se legitimeze, a tras focurĭ de revolver și sfîrșitul a fost, că căpitanul de gendarmĭ Nicolicĭ l'a culcat cu un glonț la pămênt. Tovarășii lui Alavanticĭ erau patru indivițĭ suspecțĭ, un culegĕtor-tipograf, doi pescarĭ și un muncitor cu diua. Incercarea îndrăsnéță a lui Alavanticĭ a fost condamnată în tótă Serbia și la balul, ce s'a dat a doua séră în Belgrad la casina ofițerilor întru aniversarea a 20-a a proclamării Serbiei ca regat, i-s'au făcut regelui și reginei ovațiunĭ entusiaste din partea ofițerilor. Ministrul de rĕsboiŭ Antonicĭ, în fruntea ofițerilor într'un discurs patriotic, a asigurat pe rege de fidelitatea corpului ofițeresc. Alavanticĭ se numesce cu numele lui adevĕrat Milan Radovanovicĭ și fusese mai înainte locotenent în armata sêrbéscă. Murind, a mărturisit, că a lucrat la ordinul lui Petru Karagheorghevicĭ.

SCIRILE DILEI.

— 23 Februarie. v.

Alegerea noilor Archierei. Joi diminéța a'avut loc prima ședință a s-tului sinod în România, convocat în sesiune estra-ordinară, pentru alegerea a doi archierei. Au luat parte la ședință ambii mitropolițĭ, cei șése episcopĭ și P. P. S. S. L. L. Archiereii Calist Botoșăneanul, Meletie Gălățeanul, Calistrat Bârlădeanul, Valerian Rîmniceanul, Nifon Ploieșteanul și Sofronie Craioveanul, — în total 14 înalțĭ prelațĭ. Ședința a fost presidată de I. P. S. Sa Mitropolitul Iosif. După cetirea mesagiului regal de convocare de către d-l S. Haret, ministrul cultelor, s'a procedat la alegere. Au fost aleșĭ pentru titlul de Băcăuanul, în locul episcopului Conon, Archimandritii Veniamin Nițescu, starețul mănastirei Neamțul din Moldova și Evghenie Humulescu, predicatorul Mitropoliei din Bucurescĭ; economul George Georgescu, superiorul capelei române din Paris. Au fost aleșĭ pentru titlul de Piteșteanul, în locul episcopului Pimen: Archimandriții Melchisedec Ștefănescu din Galați, Teofil Mihailescu dela Curtea de Argeș și Teodosie Atanasiu, egumenul bisericei sf.-lui Spiridon din Iași. Din acești șése candidațĭ, ministrul cultelor va alege pe cei doi titularĭ ai locurilor vacante. Confirmarea lor s'a făcut erĭ la óra 9, într'o nouă și ultimă ședință a sft.-ului sinod, în acéstă sesiune estra-ordinară.

Adunarea generală a „Timișanei". Adunarea generală a institutului de credit și economii „Timișiana" din Timișóra, ținută la 5 l. c., a decurs în ordine. Presențĭ — precum ni-se comunică — au fost 39 acționarĭ, representațĭ prin plenip. 73, 1010 acții depuse cu 389 de voturĭ. Ședința s'a început la óra 10 presediată de dir. P. *Rotariu*; notar-comptabilul I. Miculescu, bărbațĭ de încredere păr. Nic. Groza și C. Czaran. Tóte conclusele aduse s'au luat în unanimitate: raportul direcțiunei și al comitetului de supraveghiere s'a luat la cunoscință, s'a aprobat bilanțul anual și propunerile despre împărțirea venitului curat. Direcțiunei și comitetului de supraveghiere li-s'au dat absolutoriu pe anul de gestiune 1901. Spre scopurĭ culturale și spre binefacerĭ s'au distribuit cor. 811.37 banĭ. In direcțiune s'au realés fostul membru I. Theodorovits, și (nou) Nicolae Gherdan, cu totalitatea voturilor pe un nou period de 6 anĭ, ér în comitetul de supraveghere D. Buibaș pe restul periodului. Aceste alegerĭ s'au făcut — după cum e prescris — prin votare secretă. Dividenda face 15 coróne de acție și sĕ plătesce imediat după adunarea generală. La ora $2^1/_4$ d. m. adunarea resp. ședința s'a încheiat.

M. S. monarchul în Timișóra. La vară M. Sa monarchul Francisc Iosif I. va merge la Timișóra, ca sĕ asiste la inaugurarea noului edificiu al școlei de cadețĭ. Comanda garnisónei a și început deja pregătirile de primire.

Societatea pentru fond de teatru român. Cetim în „Familia": Comitetul societății, cu sediul în Brașov, a ținut dela cea din urmă adunare generală 4 ședințe sub presidiul d-lui Virgil Onițiŭ, resolvind afacerile curente. Bărbații de încredere au fost rugațĭ sĕ încasseze taxele dela membrii și sĕ mai stăruiéscă a aduna membrii noi. Tot-odată comitetul s'a mai adresat la 22 fruntașĭ, ca sĕ priméscă sarcina de bărbațĭ de încredere. S'au estradat tóte diplomele. In ședința din 10 Februarie s'au presiontat socotelile și s'a scontrat cassa. Averea constă din: 1) banĭ gata cor. 51,307·23; 2) acțiunĭ diferite cor. 86.620; 3) scrisurĭ fonciare rom. cor. 158,436·26; 4) rentă română cor. 781·46. Suma cor. 299.144·94. Din 1 Iulie 1901 până la 10 Febr. a. c., fondul s'a sporit cu cor. 12.855·69. S'a hotărît ca anuarul sĕ se tipăréscă la Brașov, avênd deja pentru acela unele lucrărĭ interesante Afară de materialul obicĭnuit, d-l Dr. Branisce a pus la disposiția comitetului nisce documente și notițe despre turneul artistului Petculescu în Transilvania. In scopul de a culege părerĭ despre modul cum s'a opinat la Șimleu în genere despre modul cum se crede sĕ se facă în cestia inactivării teatrului și modificării statutelor, secretarul comitetului s'a adresat către mai mulțĭ bărbațĭ, cerêndu-le părerea.

Porturĭ românescĭ din Transilvania. Sub titlul acesta d-l Guntram Schultheiss publică un articol în numĕrul cel mai nou al revistei germane „Über Land und Meer". Articolul conține și 6 ilustrațiunĭ (o fată din Sĕliște, fete și flăcăi din Sĕliște, o nevastă din Poiana, o tînĕră păreche din Poiana, o familie din Poiana în haine de sĕrbătóre și o familie din Poiana în haine de tóte dilele). Autorul articolului și-a cules datele la fața locului cu ocasiunea serbării poporale, ce s'a dat la adunarea generală a „Asociațiunei" în Sibiiu. Relativ la istoria Românilor autorul german susține, că Românii transilvănenĭ apar mai întâiŭ ca popor pastoral în Carpațĭ, care după rĕsbóiele turcescĭ s'au coborît din munțĭ și s'au aședat între Sașĭ (sic). Atât prin aceste cuvinte, cât și prin altele și mai explicite d-l Schultheiss înclină pentru teoria istoricilor carĭ négă continuitatea nóstră pe pămêntul ardelean, recunósce însĕ, că Românii formézä grosul populațiel, în care Ungurii și Sașii se presentă ca nisce insule, ér despre aspirațiunile culturale ale Românilor, (remarcabile mai ales dela urcarea pe tron a lui Carol de Hohenzolern) Schultheiss dice, că sunt vrednice de respect.

Alegere de deputat. In Solnoc a fost Miercurĭ alegere de deputat. A fost luptă înverșunată între independistul Kreutzer și liberalul Kis. Alegerea s'a terminat Joi diminéța la órele 6 cu biruința liberalului (1699 voturĭ față cu 1593.)

Furtună în dieta ungară. In ședința de erĭ a dietei ungare partidul 48-ist a făcut mare gălăgie din causa, că s'a invalidat mandatul lui Gabanyi, care fusese ales la Diósad. Doi deputațĭ, Kubik și Ballagi, s'au înbrâncit. Președintele a trebuit sĕ suspendeze ședința.

André omorît. Din Stockholm se depeșéză cu data de 7 Martie: Adĭ diminéță s'a întors espediția dela polul de nord, care a plecat înainte cu doi anĭ sĕ caute pe André. Espediția a descoperit, că André și doi soțĭ ai lui, când s'a coborît din balon, au fost omorîțĭ de eschimoșĭ. Espediția a găsit mai multe obiecte carĭ au fost ale lui André și ale soților lui.

Despre Eminescu. D-l Ioan *Scurtu*, student universitar în Lipsca, a publicat în „Noua Revistă Română" un apel către toțĭ aceia, carĭ au cunoscut pe poetul Mihail Eminescu și carĭ au scris despre el, ca sĕ-i dea datele ce cunosc din viéța poetului. D-l Scurtu lucréză la un studiu asupra lui Eminescu și doresce ca monografia sĕ fie completă. Dênsul a ținut la 14 Februarie o conferență în limba germană despre Michail Eminescu la societatea studenților din Lipsca „Neuphilologischer Verein".

Nouă cancelarie advocațială. D-l Dr. Iustin *Pop* advocat, face cunoscut, că și-a deschis cancelarie advocațială în Deva și că a luat și cancelaria din Deva a d-lui adv. Dr. A. Vlad.

Omor. Ni-se scrie: In *Cuciulata*, comit. Făgăraș: George Ghișoiu sen., om bĕtrân de 70 anĭ, s'a găsit mort, apróре de casa sa, cu o sticlă în care era rachiu. Nesciind ai sĕi, că ce póte fi causa, l'au îngropat fără multă bătaie de cap. Dér fiiul sĕu aflând dela alții, că de sigur a fost omorît, a cerut ca sĕ iasă o comisiune de doctorĭ, spre a constata adevĕrul. Comisiunea a venit în 1 Martie st. nou, după două sĕptĕmânĭ dela înmormêntare, și a aflat la mort cincĭ cóste rupte și că a fost sugrumat. Acum se caută criminalul.

Bust lui Hasnaș. Direcțiunea Teatrului Național din Bucurescĭ a luat hotărîrea sĕ dea o representație estra ordinară, în séra de 25 Martie, pentru adunarea fondului destinat ridicărei unui bust marelui artist dramatic V. Hasnaș.

Unde duce beutura. Primarul George *Chiția*, din comuna Lupșa (comit. Făgăraș) dăinuind în beție, a rĕmas mort în cârciumă după masă, cu sticluța în mână. Acésta s'a întêmplat în 1 Martie. Inmormêntarea i s'a făcut în 3 Martie. — Étă unde-l duce pe om beutura!

Congresul socialist din Francia. Congresul socialist a adoptat în unanimitate programul partidului socialist, care prevede suprimarea Președinției Republi-

---

„Țéra se va îngriji de ei. Noi suntem ómenĭ de onóre, poțĭ sĕ ni-i încredințedĭ liniștit."

A-se opune ar fi fost o mare îndrăsnélă. Făcênd preparațiunile necesare, Lewis Phinney îșĭ strînse la pept pe iubiții sĕi și merse să ia arma, ca sĕ lupte în rîndul acelora, carĭ se revoltaseră contra patriei, a lui D-deu și a onórei. Un cuvênt de mângâiere a fost numai ce a putut sĕ-i șoptéscă femeii. Cu puținul, ce-i lăsase bărbatul, se mai întrețină cât-va timp, în cele din urmă însĕ fómea bătea la ușă.

Intr'o séră nu avea nimica de cină și ședênd așa, se gândia la sórta ei și a copilului ei. Ultima bucată de pâne a dat'o copilului. Ce vor mânca însĕ mâne? N'avea pe nimenĭ, la care sĕ se fi putut adresa în nevoia ei, dér atuncĭ îșĭ aduse aminte de cuvintele: „Vedețĭ pasările cerului, carĭ nu sémĕna și nu seceră și Tatăl cel ceresc totuși le hrănesce". Ea îșĭ aplecă capul cu umilință și o pace cerécă îi cuprinse inima.

„Lilly!" îi sună la urechĭ. Era vîjăitul vêntului în arbori, care îi veni la urechĭ în formă de glas omenesc? Erau simțirile ei adormite amăgite prin vocea bărbatului? — „Lilly!" Ea înțelese, că acésta nu póte fi amăgire, ci aievea glasul bărbatului.

Ca fulgerul sări la ușă, o deschise și — era la pieptul lui. La lumina slabă a lunei vĕdŭ, cât de mult s'a schimbat, și cum bărbatul rumen de odinióră devenise ca o umbră.

„Lilly, scumpa mea soție" dise cu voce tremurătóre, „am fugit".

„Slavă Domnului, Lewis!"

„Insĕ mĕ urmăresc și nu pot sta. Tu cunoscĭ încă acea mică peșteră, ce am găsit-o odată în escursiunile nóstre?"

„Da, da!"

„Acolo am sĕ mĕ ascund și sĕ rĕmân până vom puté fugi la nord".

„Nu, nu, Lewis, du-te îndată. Nu sta aicĭ nicĭ o minută. Te-ar puté găsi și —".

„Și tu Lilly și Robert?"

„Noi vom face, ce vom puté până vom puté veni după tine. Du-te, iubite, du-te!"

Nicĭ un cuvênt de plângere nu eși din gura harnicei femei.

„Nu, nu pot acuma. Trebue sĕ mai string puterĭ" rĕspunse el. „Credĭ tu, că vei puté sĕ-mĭ trimițĭ din când în când de mâncare?"

„Da — da! Insĕ ascultă!" — O sărutare pe buzele copilului, ce dormia, o a doua sărutare scumpei femei, și eși în nópte, ca sĕ caute o vizuină, ca o fiară urmărită. Lilly Phinney se culcă târdiu după aceea, dér somnul nu-i mai veni. In fie-care șuerat de vênt i-se părea, că aude pașii persecutorilor și grija, că óre în ce fel și chip sĕ-i pótă trimite mâncare, o chinuia neîncetat. Intunericul însĕ trecŭ și când sórele rĕsări peste dreptĭ și nedreptĭ, veniră sĕ caute pe desertor. Un tată, un soț trebue sĕ fie căutat în casa femeii și a copilului. Casa fŭ rĕscolită și înjurând și batjocorind au plecat, după-ce nu l'au putut găsi. „Trebue sĕ ne întórcem cu cânele" erau ultimele cuvinte, carĭ ajunseră la urechile nenorocitei femei. Ridicându-se apoi, se hotărî a-se duce, sĕ caute pâne pentru iubiții sĕi. Ii trebuia un om de încredere, însĕ, cum sĕ-l găséscă între atâția trădătorĭ? Nu puti ajunge nicĭ la un resultat.—Insĕ Dumnedeu nu-i părăsesce pe cei nedreptățițĭ.

(Va urma).

Din alte vremurĭ....

Cu ochii 'n zare pironițĭ,
Stătea copila 'n faptul sĕrii,
Perdută — suspinând privea,
La apa mării.

Și val cu val venia încet,
Lovind a mării 'nalte țĕrmurĭ,
Vestind duióse armonii,
Din alte vremurĭ....

„O, Dómne — Dómne adumi-l,
Cu drag se-l string, ca altădată —
La piept sĕ-i sar — sĕ-i dăruesc,
Viéța tótă !....

In ochiul lui curat sĕ vĕd,
Iubirea — rază luminósă,
Și povestind, sĕ-i gĭugĭulesc
Bucla-i frumósă!

Tu sufletul mi-ai lumina,
Și viéța mea întunecată !...
De ce nu vii tu înger blând ?
O! vin' odată!"...

Dér vorba ei se pierde 'n vênt,
Și 'n palme capul lin îșĭ plécă,

cei, a Senatului şi a pedepsei cu mórte, şi înlocuirea armatei prin miliţii, precum şi suprimarea tuturor congregaţiunilor.

Mişcarea studenţilor ruşĭ Despre mişcările studenţilor ruşĭ se comunică următórele din Petersburg: De curênd s'a închis şi scóla superióră de podurĭ şi şosele. Pe strade se plimbă multe mii de studenţĭ aşteptând desfăşurarea lucrurilor. Studenţii numitei şcóle au cerut concesiune dela ministrul de culte pentru a ţine o adunare. Ministrul lĭ-a refusat cererea. Marile fabricĭ în lipsa de furnisărĭ, au concediat mii de muncitorĭ, aceştia în loc de a merge pe la casele lor, s'au aliat cu studenţii, contribuind astfel la crescerea agitaţiunei. Din *Varşovia* se anunţă, că au fost închise *5 şcóle superióre* din causa purtării studenţilor. Numĕrul celor arestaţĭ trece peste 1200

„Koos bacsi“. Sub titlul acesta d-l Péchy Arpad publică un foileton în diarul „E—k“, în care din incidentul unei conferinţe ţinute dilele acestea în sala comunităţii reformate din Braşov de către bĕtrânul Koos schiţézā viéţa şi activitatea acestuia. Koos, este adĭ în etate de 74 anĭ şi la 1848 a luptat ca honved. La 1855 s'a dus la *Bucurescĭ* ca pastor al comunităţii reformate ungurescĭ. Acolo a desvoltat o mare activitate în interesul maghiarismului La 1856 a înfiinţat acolo şcólă ungurésca, la 1857 a procurat clopote, a înfiinţat societatea „Hunnia“, la 1858 a făcut o călĕtorie de studiĭ printre Ciangăii din Moldova; la 1863 a început edificarea bisericei reformate din Bucurescĭ, care s'a terminat la 1866. La 1869 ministrul de culte român *Rosetti* l'a chemat la sine şi i-ar fi dis: „Ascultă părinte, d-ta eştĭ bun Ungur şi bun popă, dér acestea nu sunt în interesul nostru“. Apoi i-a oferit în ministerul de culte conducerea „secţiei ungurescĭ“ (?), el însĕ a refusat. Atuncĭ consiliul de miniştri, prin ministrul de interne Cogălniceanu i-a adus la cunoscinţă, că nu mai póte sta în România. A venit acasă, unde fù numit profesor la preparandia din Deva, apoi la cea din Sighet director, pe urmă inspector şcolar în Bistriţa şi dela 1878 până la 1893 în Braşov.

Cértă între primar şi ajutorul sĕu. Intre primarul Szvacsina şi ajutorul sĕu Nagy Moritz din Cluşiŭ, au isbucnit marĭ neînţelegerĭ, carĭ au găsit resunet şi în polemice de diare, procese de pressă, cercetărĭ disciplinare, Diarul „Kiss Ujság“ vorbesce de o „Panama“ la primărie, ér Szvacsina declară, că în potriva lui lucrézā o societate secretă şi că aştéptă liniştit resultatul cercetării.

Neriman khan şi Schossberger. Representantul din Viena al Persiei trebue sĕ fie un escroc de prima forţă, căcĭ étă ce se scrie despre el: Deja mai anii trecuţĭ s'a făcut o interpelaţie în „Reichsrath“ în care dovedindu-se mai multe înşelătoriĭ şi falsificărĭ de ale lui Neriman-khan, guvernul era întrebat, ce are de gând sĕ întreprindă, pentru-ca nevrednicul representant al Persiei sĕ fie revocat. In şedinţa de alaltăerĭ a „Reichsrath“-ului s'a adus o nouă interpelaţie tot despre Neriman-khan. Acesta făcuse înainte de asta cu mai mulţĭ anĭ bogatului jidan Schossberger propunerea, că va mijloci sĕ fie numit baron, décă îi va plăti suma de 80,000 fl. — Jidanul s'a învoit şi i-a dat lui Neriman un avans de 10.000 fl. Pe semne însĕ n'a putut sĕ mijlocéscă nimic, căcĭ Schossberger a murit fără baronie. Urmaşii lui, găsind corespondenţa representantului persan între hârtiile repausatului Schossberger, au cerut cele 10.000 fl. înapoi. Neriman nu vré sĕ plătéscă Afacerea a ajuns în formă de interpelaţie înaintea parlamentului. Probabil, că Neriman, în urma acestor scandalurĭ, va fi revocat dela postul, ce-l ocupă.

Admiralul şi pungaşul. La cascada Niagara s'a întêmplat o mică aventură cu ocasia visitei principelui Henric al Prusiei. Un pungaş se apropià de admiralul Evans, care era în societatea principelui. Admiralul observà intenţiunea pungaşului şi-i spuse în ton fórte politicos: „D-le, eştĭ în rĕtăcire, portofoliul meu îl ţin în tot-déuna în buzunarul pantalonilor şi nu în cel al surtucului, unde vĕd că vréi sĕ întreprindĭ o operaţiune“. Principele Henric a rîs din inimă de acest rĕspuns, ér pungaşul încurcat din cale afară, îşĭ luà tălpăşiţa. L'au lăsat sĕ fugă.

Din Purcărenĭ. La darea de sémă din comuna Purcărenĭ, apărută în „Gazeta Transilvaniei“ de Dumineca în 10 (23) Februarie, referitor la incassările întêmplate cu ocasiunea balului din 1 Ianuarie st. v. a. c., ca întregire rog respectuos sĕ binevoiţĭ a mai publica următórele suprasolvirĭ, carĭ din eróre atuncĭ s'au omis: George Rucărean 20 lei, Ivanciu Stoianoviciu 2 lei, P. P. Manole 2 lei, apoi Ioan Moldovan 4 lei, Ioan Perian, Vasile Neculau, Iorgu Polihroniadi, G. Risescu, Duţu Pĕrvulescu, I. Ionescu, I. Stefánescu, C. Dimienescu cu câte 2 lei. Acestea contribuirĭ sunt deja computate în suma de 201 lei, ce s'a amintit în numĕrul mai sus amintit. In deosebĭ esprim mulţumită d-lui I. Moldovan pentru ostenéla avută la acestea incassărĭ:
Toma Giurgiu, preot, preş. com. parochial gr. or.

Volniciile unui „matriculant“.

Acâş (Sĕlagiu), 4 Martie 1902.

Onorată Redacţiune! Revoltat până în adêncul inimei iau condeiul în mână, sĕ vĕ aduc la cunoscinţă numai unul din multele casurĭ analoge, ce se întêmplă în comuna Acâş, unde maioritatea covîrşitóre o forméză calvinii destul de cu puţină frică de Dumnedeu, dér cu atât mai mult cuprinşĭ de şovinismul scârbos faţă de tot ce e românesc în acéstă comună.

Dumineca trecută adecă am avut sĕ cunun o păreche de tinerĭ românĭ, dintre carĭ mirele din Arded (com. Sătmar), ér mirésa de aicĭ. Sâmbăta, înainte de Dumineca, în care era sĕ se cunune, după sf. liturgiă, sub care mirésa s'a mărturisit şi cuminecat, întrebându-o cele prescrise şi premergĕtóre s-tei cununii, la sfîrşit i-am dat miresei îndrumarea de lipsă, obicĭnuită, spunêndu-i, că mâne (Duminecă) décă sosesce mirele, amêndoi sĕ méргă luându-şĭ cu sine 2 bărbaţĭ ca mărturii înaintea matriculantului, care aicĭ e notarul, un mare maghiaron. I-am spus *ca de obiceiŭ*, că au sĕ se îmbrace *cuviincios, mirésa însĕ nu cu cunună şi vĕlul de mirésă pe cap*, deóre-ce acésta nu o pretinde legea civilă, au sĕ méргă la matriculant *„fără podóbă şi fără alaiŭ“*.

Mirésa Teresia Guleş, spre lauda ei fie dis, m'a ascultat, cum m' au ascultat şi alţii.

Ce sĕ vedĭ însĕ? In Dumineca aceea după amédĭ pe la 3 óre, când mirii vin la sf. biserică frumos şi cu pompă, cântând horĭ românescĭ — ceea-ce cam arareorĭ se întêmplă în acest sat aprópe calvinesc — bieţii mirĭ nu mai joiesc a mi-se căi, că matriculantul aşa şi aşa *i-a certat, pentru-că nu a mers mirésa cu cunună şi vĕl*, cu podóbe şi alaiŭ, cum merg miresele de calvin. Biata mirésă a plâns de ruşinea, ce a suferit'o înaintea mai multor Calvinĭ, carĭ au mers şi ei acolo sĕ casce gura. Firesce, cu toţii îi dădeau tot dreptul matriculantului în contra „agitării“ popii valah; între aceştia cu deosebire s'a distins un Czéke, ba durere, s'a aflat şi un Român destul de slab, care dealtfel nu scie nicĭ o bóbă românesce, care şi el a ajutat Ungurilor întru a ocări pe popa cutezător valah. Ba matriculantul n'a voit nicĭ sĕ-i înscrie în matricula lui dicênd, că adĭ e Duminecă; a trimis acasă mirii, ca sĕ se îmbrace în haine de mirĭ, şi câte altele, ameninţând între aceste şi pe subscrisul, care n'am sciut nimic din tóte aceste, nefiind eu acolo.

Tóte aceste şicanărĭ fără de nicĭ un rost cu profundă durere şi revoltă sufletéscă le-am luat la cunoscinţă din cuvintele miresei, mirelui, tatălui şi maicei miresei, precum şi din cele ale nuntaşilor, şi i-am mulcomit dicênd: lăsaţĭ, o sĕ-l întreb eu pe notariul, cum de el a îndrăsnit sĕ *pretindă cunună şi vĕl* etc., căcĭ la acésta nu-i dă nicĭ un drept legea.

Am mers decĭ în altă di cu cea mai bună şi curată intenţiune la casa comunală, unde dând obicĭnuita salutare cu tótă cuviinţa dic către notariul — matriculant, că am o întrebare modestă, şi anume: cum îşĭ ia d-l matriculant dreptul de a pretinde cunună şi vĕl dela mirese, cu prilejul încheierei căsătoriei civile? La asta matriculantul-notar, cu firea şi cuvintele proprii rassei lui, urmate de nescai cuvinte alese din lexiconul culturei şoviniste îmĭ spune, că *'mĭ va sări în cap (a képére mászom)*, décă se va mai întêmpla, ca vre-o fată de valah sĕ mai méргă la căsĕtoria civilă în acel chip, ca fata lui Găvrilă Guleş; că asta totuşĭ e mult, ca cine-va sĕ-şĭ bată joc de legile ţĕrii şi că prea sunt încredut, dér sĕ am grije, că mĕ va învĕţa el etc.

Eu, firesce, deşi numai singur Român în cancelăriă, ér matriculantul-notar avea pe lângă sine vre-o 4 calvinĭ, judele, scriitorii etc., am nimerit în grabă de i-am replicat cam *respicat*, că de aceea, că nu port frică de loc, 'mĭ va sări în cap fiind el, e mai slăbuţ şi mai micuţ decât mine, dér nicĭ nu asta e calea, ca sĕ ne dăm la luptă ca dobitócele, ci décă am făcut ceva contra legii, sĕ facă arătare la forurile competente în contra mea. De alt-fel cel-ce se mânie, de comun n'are drept. După aceste esplicărĭ notărĕşelul meu devine tot mai furios şi îmĭ spune pe-o rĕsuflare, că eu sunt un mare „valah“, de vreme-ce pe copiiĭ dela şcólă nu-i las sĕ salute decât cu „Laude-se Isus Christos“ şi nu cu „jó napot kivánok“, că am cutezat la petrecerile române din Acâş a trimite şi câtor-va Ungurĭ din sat şi jur învitărĭ *tipărite numai românesce*, că la casa unui Român cu un prilej de sĕrbătóre n'am *voit sĕ toastez decât românesce* etc. etc. Reiese din tóte, că eu sunt un om „fórte periculos“, şi altele.

Cu rĕspunsul, firesce, nu am rĕmas dator, şi décă am aflat cu cale a descrie acest cas al meu, am făcut'o pentru-ca sĕ vĕ puteţĭ face ideie, d-le Redactor, cum sunt ei, stăpânitorii noştri. Unde nu pot alt-fel, stau înainte cu ameninţărĭ cu palma şi pumnul şi cu — „teremtette“.

Preotul Băliban.

Convocare.

„Asociaţiunea pentru sprijinirea învĕţăceilor şi sodalilor românĭ în Braşov“ îşĭ va ţiné adunarea sa generală anuală *Duminecă în 3 (16) Martie* a. c. în localul ei (Strada orfanilor Nr. 4.) la 2 óre p. m. cu următórea:

Ordinea de di: 1) Deschiderea adunării prin presidiu; 2) Alegerea a doi membrii verificătorĭ; 3) Alegerea unei comisiunĭ pentru înscrierea de membrii noi; 4) Raportul general al comitetului despre activitatea sa pe anul 1901; 5) Raportul asupra cassei; 6) Raportul comisiunei censurătóre asupra cassei; 7) Votarea budgetului pe 1902; 8) Intregirea comitetului; 9) Propunerĭ de sine stătătóre.

Privesce lung — cu ochii stinşĭ,
Şi plâns'o 'nécă!...

* * *

Prin nópte sarbede luminĭ,
Rĕsar ca stele 'n fundul zării,
Şĭ-o luntre-'şĭ taie drum mereu,
Prin apa mării....

E-atâta pace — dór un vênt,
Pe ţĕrmur de mai pribegesce,
Şi apa 'n dorul lui nebun
Neliniştesce....

De atuncĭa nimenĭ n'a vĕdut
Prin sat frumósa fată —
Pe line valurĭ s'a tot dus,
D'un dor mânată....

Şĭ anĭ de-arênd s'a povestit,
De-o fată de pe ţĕrmurĭ!...
. . . .
. . . .
A fost un basm vechiŭ şi frumos
Din alte vremurĭ! ...

Giotto.

Poesii poporale.

(Din *Ofcea*, lângă *Panciova*.)

Câtu-i lumea şi ţéra
Nu-i oraş ca Panciova
Fete mândre ca 'n Ofcea.
La Ofceană aşa-i faţa
Ca roua de diminéţa.
Mândră-i Ofceana la gură
Ca şi roua de pe mură,
Da 'şa-i chitată la gene
Ca róua pe bugiene,
Ochii ei cei sclipitorĭ
Ca revĕrsatul de zorĭ,
Ofceana-i flóre de crin
Cându-i pui mâna la sîn.

*

De când sunt eu pe lumiţă
N'am vĕdut aşa peniţă
Ca la mândra mea 'n portiţă.
Diua ninge, nóptea 'nghiaţă
Nu se strică a ei verdéţă
Ca şĭ-a mândrei mele faţă.

*

Mândra ce mĭ-o plăcut mie
Se pórtă pe ungurie
Ca sĕ-mĭ facă nĕcas mie,
Lui dracu nĕcas o face,
Că am mândră cum îmĭ place:
Mai 'naltă şi mai frumósă
Nu ca şi ea urîciósă,
Mai 'naltă şi mai subţire
Nu ca şi ea făr' de fire,
Mai 'naltă şi mai de viţă
Nu ca şi ea cucăviţă.

*

Dăscăliţă preotésă
Tótă vara eştĭ acasă
Şi eştĭ friptă şi eştĭ arsă;
Da eu vara's pe hotar
Şi's ca flórea din pahar.

*

Vai mândră te spun şi ochiĭ
Că-ţĭ plac dascăliĭ şi popiĭ,
Preotésă nu ti-i face
Măcar, mândro, sĕ te calce.

*

Naltă-i mândra şi subţire
Şi frumósă peste fire
Tune bóla 'ntră-l d'o ţine,
Că o ţine prea de scurt
De nu pot sĕ o sărut.

*

Supărată-i a mea mândră
Că n'are cămaşă mândră,
Nu de aia-i supĕrată,
Da m'o vĕst cu altă fată

*

Mândruliţa din vecinĭ
Te scie sara ce cinĭ,
Diminéţa ce prândescĭ,
Peste di cum mai trăescĭ,
Nóptea cum te odihnescĭ.

*

Trandafir cu crénga 'n sus
Scĭĭ tu mândră ce ţĭ-am spus,
Sĕ nu te mai rumenescĭ
Că prea tare bĕtrânescĭ,
Şi décă îi bĕtrâni
Tótă lumea te-o urî,
Te-oi urî mândră şi eu
Şi te-o bate Dumnedeu.

*

Badea 'nalt şi bălăneţ
Cu trei rênduri de pĕr creţ
Şi cu două de inele
Gura lui fagurĭ de miere,
Unde pică câte-un strop
Sĕ-mĭ resară busuioc,

La acéstă adunare sunt rugaţĭ a lua parte toţĭ membri acestei asociaţiunĭ, precum şi alţĭ binevoitorĭ şi amicĭ ai ei.

Din şedinţa comitetului *„Asociaţiunei pentru sprijinirea învĕţăceilor şi sodalilor românĭ în Braşov“*, ţinută în Braşov, 21 Februarie n. 1902.

Ioan Socaciu, preşedinte. *I. Dariu,* secretar.

Reuniunea rom. de imormêntare din Sibiiu.

Duminecă 23 Februarie a. c., la órele 11 din ḑi, şĭ-a ţinut *„Reuniunea română de imormêntare din Sibiiu“* a 2-a adunare generală ordinară în localităţile *„Reuniunii sodalilor românĭ din Sibiiu“*. La adunare a participat un numĕr însemnat de membrii din cl. *economilor*, a *meseriaşilor* şi a *inteligenţei* nóstre.

Acésta adunare, din tóte straturile societăţii nóstre, mĭ-a revocat în memorie o publicaţiune făcută în diarele nóstre, décă nu mĕ înşel de secretarul actual al Reuniunii acesteia, tot-odată unul din întemeietorii ei, înainte de alcătuirea Reuniunii. In acea publicaţiune se insistă asupra importanţei Reuniunii, ce sĕ cuprindă în sînul sĕu pe inteligent, pe meseriaş şi pe ţĕranul agricultor, ale căror interese sunt atât de strîns legate la olaltă. Aicĭ ne şi este dată putinţa de a-ne cunósce pe *inteligentul* nostru cu durere pentru muncitorii noştri şi de a cunósce pe *muncitorii noştri*, cu carĭ tot aşa de bine ne putem duce la îndeplinire lucrările nóstre, décă nu mai bine ca cu strĕini, la care atât de mult ne convine unora dintre noi a recurge. Numai când ne vom cunósce unii pe alţii din tóte punctele de privire — şi numai când ne vom aduna tóte forţele, vom pută sĕ ne afirmăm, vom sci sĕ impunem orĭ şi cui. Din aceste puncte de vedere mânecând, ar fi de dorit ca ómenii noştri de bine sĕ lucreze din rĕsputerĭ pentru înfiinţarea în tot locul, unde numai se póte, de reuniunĭ de îmormêntare.

Cursul adunării generale a Reuniunii nóstre a fost următorul: Directorul Reuniunii, d-l *Pantaleon Lucuţa*, prin cuvinte potrivite bineventéză pe membrii presenţĭ şi deschiḑênd adunarea, îi rógă sĕ esprime condolenţă pentru cei 18 membrii decedaţĭ până astăḑĭ, ai reuniunii. După aceea întrându-se în ordinea de ḑi, secretarul reuniunii, d-nul *Victor Tordăşianu*, cetesce raportul general al direcţiunei despre activitatea reuniunii în cursul anului 1901.

Raportul s'a luat de adunarea generală la cunoscinţă. Asemenea s'au luat la cunoscinţă cu aprobare socotelile reuniunei pro 1901 cetite şi revĕḑute în cursul adunării, s'a dat direcţiunii absolutoriul. Aci ţin sĕ observ, că adunarea generală, la propunerea membrului domnul *Timoteiŭ Popovicĭ* profesor seminarial, votéză mulţumită protocolară directorului *Pantaleon Lucuţa* şi secretarului *Victor Tordăşianu*, pentru competinţele lor statutare de câte 4 respective 3 coróne după fie-care cas de mórte, competinţe pe carĭ le-au dăruit şi în anul trecut fondului *Asilului*, creat de reuniune în scopul de adăpostire la timpul sĕu a orfanilor şi a ómenilor neputincioşĭ şi scăpătaţĭ.

La punctul „propunerĭ eventuale“ direcţiunea reuniunii propune adunării generale: a lua la cunoscinţă retragerea din direcţiune a membrului *Nicolae Togan*, administrator protopopesc, şi a pune la cale întregirea postului. Adunarea răzimându-se însĕ pe împrejurarea, că d-l Togan nu şĭ-a motivat prin nimic retragerea din direcţiune şi mai considerând, că în anul viitor se va alege direcţiunea pe un nou period de trei anĭ — n'a primit demisiunea d-lui Togan şi îl rógă a face şi pe viitor parte din direcţiune şi a contribui după posiţiunea sa de paroch-protopop la cât mai grabnica alcătuire a secţiei a 2-a independente.

In cele din urmă alegêndu-se de verificatorĭ ai protocolului adunării generale membrii: Emil Verzariu, Candid Popa, Florea Cruciţa şi Timoteiu Popovicĭ, directorul P. Lucuţa mulţumesce membrilor pentru interesul ce-l pórtă acestui aşeḑământ umanitar, şi declară a 2-a adunare generală de încheiată.

*

Din raportul general al direcţiunei, iscălit de d-nii Pant. *Lucuţa* director şi V. *Tordăşan* secretar, reiese, că averea reuniunei cu finea anului 1901 a constat din: 1) Saldul cassei cor. 62.17, 2) Elocat la „Albina“ 1468.93, în total cor. 1531.10; la acésta se mai adauge suma elocată a fondului asilului cu 266.77. Averea totală în banĭ e de cor. 1797.87.

Unde pică câte un pic
Sĕ-mĭ rĕsară siminic,
Unde pică din guriţă
Sĕ-mĭ rĕsară tămâiţă.

*

Frunḑă verde de pe rît
Cine drac o mai vĕḑut,
Érbă verde sub părete
Un fecior la douĕ fete;
Érbă verde sub cuptor
O fată la doi feciorĭ;
Érbă créţă prin fênaţă
Fată hîdă şi măréţĕ.

*

Câte florĭ vara înflor
Tóte mie-mĭ plâng de dor,
Că-s voinic şi nu mĕ 'nsor;
Câte florĭ pe rîturele
Tóte-mĭ plâng mĭ-e de jele
Că-s voinic şi n'am muere.
Eu le spuneam lor aşa
Că mi-'i mândra tinerea,
Mi-c'oiŭ da de rĕu cu ea.

Culese de **Petru Tomiciu,**
econom.

Apel.

Mai mulţĭ fruntaşĭ din comuna nóstră inspiraţĭ de cuvintele marelui poet V. Alecsandri:

„Unde-i unul nu-i putere
La nevoi şi la durere
Unde-s doi puterea cresce
Şi duşmanul nu sporesce.“ —

într'o adunare ţinută în 16 Dec. 1900 au decis înfiinţarea unei „Reuniunĭ de cetire şi cântărĭ“. Cu acéstă ocasiune s'au compus statutele după modelul statutelor Reuniunei de cetire şi cântărĭ din Coşteiu, şi s'au înaintat Domnului ministru de interne spre aprobare.

Nu peste mult timp Reuniunea proiectată — în urma aprobăriĭ statutelor — s'a şi înfiinţat, şi într'o adunare ţinută în 10 Noembrie 1901 s'a constituit conform statutelor. Cu acéstă ocasiune s'a reorganisat fostul cor şi s'au luat disposiţiunile necesare pentru înfiinţarea unei bibliotecĭ, în scopul desvoltăriĭ gustului de cetit şi a rĕspândirei cunoscinţelor folositóre printre membriĭ reuniunei.

Dispunênd însĕ de mijlóce materiale forte modeste, ne luăm voe prin acésta a ruga raspectuos pe toţĭ acei P. t. domnĭ, cărora le dă mâna şi le zace la inimă înaintarea poporului român, sĕ binevoiéscă a ne sprijinì întru relisarea scopului, ce ne-am propus, dăruind pe séma bibliotecii reuniunei nóstre cărţĭ, reviste, foi; cu deosebire d-nii librarĭ, redactorĭ, editorĭ şi autorĭ de cărţĭ şi foi române sunt rugaţĭ prin acésta a dărui pe séma bibliotecii reuniunei nóstre câte un esemplar din productele lor. (Adresa: „Reuniunea de cetire şi cântări“ Iertof u. p. Vrány).

In legătură cu acestea amintim, că în înţelesul statutelor §.... cel ce plătesce pentru tot-déuna la fondul „Reuniunei de cetire şi cântărĭ“ din Iertof 20 cor seu dăruesce în suma acésta cărţĭ, foi séu alte mijlóce pe séma bibliotecei reuniunei se consideră de membru fundator.

Tóte jurnalele române sunt rugate a reproduce acest apel.

Iertof, în Faur 1902.

Procopie Marila, preşedinte. *Iosif Lapadat,* bibliotecar.

Sórtea emigranţilor în America.

Ḑilele treçute am publicat scirea, că bóla emigrării s'a lăţit în mod înspăimêntător printre ţĕranii din comitatul Têrnavei-micĭ şi că mulţĭ dintre ei se pregătesc a-şĭ părăsi vetrele strămoşescĭ, a lua băţul pribegiei şi a merge în America.

A început se prindă rădĕcină şi la ţĕranii noştrii credinţa, că mergênd în America în scurt timp au sĕ se îmbogăţéscă şi apoi cu berechet de banĭ se vor pută reîntórce acasă. Credinţa acésta e deşartă şi primejdiósă, dovadă douĕ scrisorĭ, ce le publicăm aicĭ după „F. Poporului“ din Sibiiu dela doi emigranţĭ Românĭ, carĭ îşĭ blastĕmă sórtea şi césul când au plecat peste Ocean. Ţĕranii noştri sĕ ia aminte şi bine sĕ-şĭ cumpĕnéscă pasul ce-l fac când iau o hotărîre atât de însemnată şi care în urmările ei mai tot-déuna e dasastruósă pentru ei şi familiile lor. Nu trebue sĕ mai spunem, că preoţii şi cărturarii noştri dela sate au sfânta datorie de a lumina poporul şi a-l desmânta dela emigrare.

Étă cele douĕ scrisorĭ de carĭ am făcut amintire mai sus:

Muncie (Indiana), 3 Faur 1902.

Mulţĭ se află astăḑĭ în mare miserie, blăstĕmându-şĭ sórtea şi tot-odată ciasul, în care s'au decis a pleca în acéstă strĕinătate şi lume nouă, care face pe om ne-om şi îşĭ capĕtă din sănĕtate nesănĕtate. De ar sci fie-care, că ce dulcéţă se află în America, sunt sigur că nu şĭ-ar mai duce nasul la bancă, spre a-şĭ însărcina puţina-i moşióră séu sĕ-şĭ vêndă vituţele din jug, lăsându-şĭ jugul în cuiu şi nevasta şi copilaşii lui proprii într'o mare jale şi cu inima mâhnită de plecarea lui. Cugetă, că merge la America sĕ facă sute, da mai nainte de a pleca în America nu-şĭ cugetă, că Dómne, sunt eu în stare a-mĭ câştiga, séu décă ajung eu acolo fire-aş sigur, că dau de lucru séu cel puţin de s'ar încrede epistolei, care o scrie altul, care se află de 2—3 anĭ acolo şi de bună sémă acela chiar la dulcii sĕi părinţĭ séu fraţĭ, surorĭ, nu scrie lucrurĭ neadevĕrate; dér nu le bagă în sémă pe nicĭ una, numai plécă boesce la America, şi décă el sosesce aicĭ, atuncĭ vede că ce e de făcut. Nu-i vorbă, mulţĭ s'au folosit aicĭ, dér îşĭ blastĕmă sórtea şi césul în care au plecat la America, fiind-că până acum au mers forte bine lucrurile în America şi fie-care după munca şi ostenéla lui ḑilnică a putut folosi ceva, dér începênd de acum înainte mult nu va mai dura, fiind-că s'a înmulţit forte tare lumea, de chiar astăḑĭ mulţĭ sunt carĭ de-abia îşĭ pot câştiga cu ce sĕ trăéscă, şi totuşĭ ómenii noştri nu-şĭ curmă venirea la America, din causă că nu se încred la cele scrise despre împrejurările din America de cei mai vechĭ.

Vasile Coman, din Haşfalĕu.

Tot în felul acesta scrie un altul, care a ajuns în alt stat din America.

Cleveland (Ohio), 4 Faur 1902.

Ne pare rĕu de ómenii noştri, că nu sunt atât de luminaţĭ, ca sĕ judece ce scriem de aicĭ, căcĭ om cuminte nu póte sĕ laude America, nu pentru ómenĭ carĭ au moşióră şi copii, ci aicĭ este de trăit numai pentru aceia, carĭ sunt de tot săracĭ şi vin cu familiĭ cu tot, nu sĕ fiie bărbatul sĕ lucre pentru 300 fl. de drum încóce şi încolo şi pe lângă aceea subsistenţa lui aicĭ şi cheltuelile familiei acasă, şi nu e sigur că are orĭ ba de lucru, că nu capĕtă; şi numai ei sciu ce inimă duc, şi décă un flecar scrie că are plată bună se iau şi ómenĭ, carĭ ar pută trăi acasă, după aur în vênt, déră la urmă vĕd ce au făcut, dér e târḑiu. Decĭ ar fi bine, ca conducĕtorii poporului sĕ convingă pe ómenĭ, că nu lăcomia după mai mult face pe om fericit, ci mulţumirea, şi cum ai potrivită avere şi cumpĕtarea şi odihna inimei, care o are omul numai în familia sa; că în America mulţĭ sufer durerĭ trupescĭ şi sufletescĭ, muncind şi cât nu pot, ca sĕ 'scape odată din jug şi sĕ vie acasă. Cine nu e tare lipsit, sĕ rĕmână acasă şi sĕ nu-şĭ vêndă libertatea.

Pavel Borzea, din Viştea de-jos.

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Dumineca în 17 Februarie a. c. s'a aranjat un frumos concert şi s'a jucat o potrivită piesă teatrală în comuna Semlac din partea apusénă a comitatului Arad, adecă într'un sat dela marginile românismului, unde, durere, prea puţin se lucră pentru ridicarea în cultură a conaţionalilor noştri.

Programul vast a fost alcătuit cu deosebită îngrijire, ér cântările şi declamările au succes peste aşteptare. A plăcut mult monologul „Mama Angheluşa“ de Alexandri şi predat de tînĕrul Istin, precum şi „Despărţirea Basarabiei“, care deşi am auḑit'o în multe concerte, nicăirĭ nu m'a încântat aşa de mult, ca în depărtata comună Semlac, unde Românii dau pilde vrednice de urmat chiar şi de diferitele seminţii strĕine din sat.

Sfêrşitul producţiunei, predarea comediei poporale „Ce face dracu?“ de T. Speranţă, a încoronat cu succes nisuinţele nobile ale fruntaşului ţĕran *Teodor Suciu*, care cu multă tragere de inimă şi-a întemeiat cor de 38 tinerĭ, i-a instruit cu multă pricepere, fiind dênsul un bun dirigent şi citerist şi flautist cu şcólă musicală.

Jocul original al „actorilor“ ţĕranĭ a frapat şi pe streinii, carĭ au umplut sala de joc a comunităţii ort. rom. din Semlac, care sală, mulţămită fruntaşilor din Semlac, aḑĭ aduce frumóse venite pentru scopurile culturale.

După teatru a urmat joc până diminéţa şi cu aceeaşĭ căldură şi însufleţire, care e caracteristică Românului de pretutindenĭ.

Ar fi de dorit, ca pilda ţĕranului inteligent din Semlac sĕ o urmeze şi alţii, mai ales cei de prin satele mărginaşe cu Ungurii şi peste tot cu strĕinii.

Insemnătatea corurilor poporale trebue sĕ o înţelégă odată şi acei fruntaşĭ, carĭ până aḑĭ, fie din nepăsare, fie din trândăvie. nu şi-au luat ostenélă sĕ înciripeze un cor de adulţĭ, carĭ nobilitându-se pe ei, sĕ aducă plăcere şi inimilor sătenilor.

E.

Şoimuş, 24 Faur 1902.

Onorate D-le Redactor! Cu inimă plină de bucurie viu a-vĕ raporta despre unele fapte, carĭ merită a fi date la publicitate.

In comuna nóstră Şoimuş (com. Sĕlagiu), care e curat românéscă afară de doi jidovĭ şi un ungur, locuitorii ei fiind iobagĭ mai toţĭ nu au fost adăpaţĭ din isvorul culturei şi aşa fiind în mare nesciinţă au fost forte însetaţĭ de dorul de învĕţătură, avênd mai nainte nesce învĕţătorĭ carĭ nu se prea interesau de şcólă. Causa póte a fost dotaţiunea slabă.

Dér acum tocmai după dorinţa nóstră avem învĕţător pe d-l Alesandru Manu, care de doi anĭ şi jumĕtate se află în mijlocul nostru. Ţine şcóla în stare bună, cu un zel deosebit şĭ-a început activitatea anului şcolar, şĭ-a sciut atrage copiiĭ la sine, încât îl iubesc ca pe un adevĕrat părinte.

Ca sĕ vadă poporeniĭ ce folos póte aduce şcóla şi învĕţătura, încă în decursul acelui an a arătat, ce póte face un învĕţător vrednic de chemarea sa, a dat o producţiune cu cântărĭ şi dialogurĭ forte instructive pentru popor. Asemenea a făcut şi în anul al doilea, ér din venitele acelor producţiunĭ s'au cumpĕrat cărţĭ pe séma bibliotecei şcolare.

Mult ne desfătéză şi corul înfiinţat de d-sa, constătător din şcolarĭ şi fete mai mărişóre.

Forte ne-a încântat cele auḑite şi vĕḑute la producţiunea declamatorico-teatrală ţinută la 9 Faur a. c. când s'a predat prin doi elevĭ şi şépte eleve poema *„Deşteptarea lui Traian“*, de Vulcan. Cântările încă au reuşit forte bine.

Al 10-lea punct din progr. a fost piesa teatrală *„Ce face dracu“* de Th. D. Speranţă, predată cu isteţime, o piesă forte instructive pentru popor, cu deosebire pentru beţivĭ.

In pausă a fost jucat istoricul joc *„Căluşerul“* de către 9 tinerĭ de ai noştri, care joc pentru noi a fost ceva nou.

Senatul şcolastic îşĭ ţine de datorinţă a aduce d-lui învĕţător şi pe acésta cale mulţamită.

Stefan Sav,
membru al sen. şcolar.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 7 Martie. Guvernul turcesc fiind informat, că *Sarafoff* se află în Macedonia unde organiséză bande spre a distruge linia ferată Constantinopol-Salonic, a dat ordin veliilor să ia măsurĭ, punênd şi un premiu pentru prinderea lui Sarafoff.

Sabaţ, 7 Martie. Pe Alavanticĭ nu l'a împuşcat căpitanul *Nikolicĭ*, ci gendarmii. Când Alavanticĭ a descărcat asupra lui Nicolicĭ, garnisóna constătătóre din 80 gendarmĭ şi finanţĭ a dat o salvă, aşa că *Alavanticĭ cădŭ nimerit de 80 de glónţe.*

Literatură.

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Dăianu*. Tipografia lui Heinrich Uhrmann din Timişóra 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 coróne plus 10 banĭ porto. Se află de vîndare la Tipografia *„A. Mureşianu“*.

A apărut *„Cartea sócrelor“* de Maron, o broşură hazliă de 128 paginĭ, cuprindênd peste 50 de poesii la adresa sócrelor. Broşura ofere lectură fórte plăcută, mai ales pentru ginerĭ. „Cartea sócrelor“ se póte procura şi dela Tipografia „A. Mureşianu“ în Braşov cu preţul de 1 cor. plus 5 banĭ porto.

Intrebuinţarea gunoiului.

(Urmare.)

Locul îngrăşat bine dă de trei şi patru orĭ mai mult decât cel negunoiat. Ĕn te uită dumnéta la chipul acesta, care arată două grămedĭ de sfecle pentru vite: grămada mai mare este de pe un loc îngrăşat. Se vede din ochĭ, că este cel puţin de trei-orĭ mai mare, decât grămada cea mică, care este după aceeaşĭ întindere de loc, dér negunoiat. Grămada mare a cântărît 669 kg., cea mică numai 193 kg. Adevĕrată minune, moşule!

3) *Sfecla de zahăr*, numită astfel pentru că din ea se scóte zăhar, este cu rădĕcina albă şi mai mică. Ea nu sufere bălegar păios, ci de cel ros bine, care trebue să se împrăscie tómna, şi nicĭ-odată primăvara, când îi este vătĕmător; mai bine îi priesce bălegarul de boi şi vacĭ, cel de oi îi strică. Se pot căra până la 25 carĕ la pogon.

4) *Cartofii* se îngraşă potrivit, cu 20—25 carĕ la pogon. Gunoiul să fie mai mult putred, decât păios. El se cară şi îngrópă cu ogorul de tómnă séu se împrăscie iérna şi se îngrópă primăvara la sĕmĕnat. Fiind-că cartofii se sémĕnă, ca şi porumbul, pe urma plugului, putem pune gunoiul numai în brazda în care se pun şi cartofiĭ de sĕmînţă, décă avem bălegar puţin.

5) *Cicórea* nu suferă gunoire próspĕtă, ci se pune în al doilea séu al treilea an după îngrăşare.

— Dér de ce fel de cicóre vorbescĭ, domnule? Eu nu cunosc decât cicórea sĕlbatecă, care cresce pe câmp şi prin fênaţe.

— Cicórea cultivată se trage din cea sălbatecă, este la fel, numai că face o rădĕcină mai grósă, par'că ar fi de păstărnac. Rădĕcinile le cumpĕră o fabrică din Bucurescĭ, care le usucă, le prăjesce şi le macină, făcênd din ele o făină, care se pune la cafea.

6) *Pentru tutun* se pun 20 carĕ bune de gunoiŭ putred, mai bine tómna înainte de ogor.

7) *Nutreţurile*, cum sunt *măturile*, *porumbul* sĕmănat des şi cosit, când îi dă spicul, apoi *borceagul* (amestec de măzăriche şi ovĕs) şi *meiul* sunt fórte primitóre de gunoiŭ; pentru ele se póte îngrăşa locul ca şi pentru porumb şi sfecle de nutreţ.

— Dintre nutreţurile pomenite de dumnéta acuma, eu nu cunosc decât *meiul*. Cunosc şi măturile pe carĭ le pun ómenii din Toroenĭ, de légă măturĭ din spicele loc, ér cocenii îi pun pe foc séu fac gardurĭ, orĭ înfundă ceardacele cu ei.

— Tocmai de măturile, pe care le cunoscĭ dumneata vorbesc eu, moşule: décă le samenĭ mai des, prin împrăsciere, nu în cuiburĭ, ca de porumb, atuncĭ nu cresc aşa marĭ, dér sunt fragede şi dulcĭ, de le mănâncă vitele, nevoe mare. Apoi se fac aşa de bine, încât cosescĭ tótă vara, de dai la vite cositură puţin pălită (ofelită), ba îţĭ mai rĕmâne şi de făcut fên; ér după cositură măturile odrăslesc din nou şi dai vitele la păscut în ele.

Imprejurul Bucurescilor, unde plugarii ţin vacĭ pentru lapte şi se hrănesc, vêndênd laptele în oraş, se sémĕnă multe măturĭ pentru nutreţ.

Tot aşişderea şi cu porumbul: décă-l sĕmĕnăm des prin împrăsciere, dă un nutreţ verde, mai tot aşa de dulce ca şi măturile.

Sătenii din Moldova séměnă mult porumb de nutreţ, pe care la nevoe şi lipsă de fên îl cosesc mai fraged şi-l usucă.

— Tomai îmĭ aduc aminte acuma de ceea-ce povestea feciorul meu Dinu, care şi-a făcut miliţia la artilerie în Roman: el ne spunea, că şi porumbul pentru bóbe tot prin împrăştiere sĕ sémănă, de rĕsare des; ér la săpat ómenii îl răresc, aşa că lasă numai un fir la un loc. Nu cumva este mai bine cum fac Moldovenii?

— Nu, moşule, tot mai bine este sĕ pui porumbul pe brasdă, find-că facĭ economie de sĕmênţă şi îl poţĭ rariţa, însĕ cum ţĭ-am spus, pĕcatul dumniavóstră este, că puneţĭ cuiburile prea rar şi lăsaţĭ prea multe fire în cuib.

— Dér borceagul, ce este domnule? N'o fi şi asta vre-o snóvă din cărţile dumniavóstră, de nu s'a mai pomenit în ţera românéscă?

— Se vede, moş Ióne, că nu prea eştĭ purtat prin lume. Décă ai fi fost pe la Bucurescĭ, între alte lucrurĭ nevĕdute şi ne mai audite de dumnéta, ai fi vĕdut şi borceagul: măzărica sĕmĕnată la un loc cu ovĕsul; trei băniţĭ de măzăriche se amestecă cu o baniţă şi jumĕtate de ovĕs, se sémănă primăvara timpuriu. Când măzărichea a dat în flóre, se cosesce şi dă un nutreţ verde séu un fên fórte hrănitor.

Tóte aceste nutreţurĭ: măturile, porumbul, meiul şi borceagul, lasă că cer pămênt bun din fire, dér se fac cu atât mai bine, cu cât locul este mai bălegăros. De aceea pentru nutreţurĭ, ca şi pentru porumb, trebue sĕ gunoim puternic.

Meiul dă de trei şi patru orĭ mai mult, décă e bine îngrăşat. Aşa o probă făcută mai anii trecuţĭ a dovedit, că pogonul negunoiat a dat vre-o 400 chilograme cositură verde, ér cel gunoiat aprópe 20.000 chilograme.

Nu mĕ îndoesc, că cu vremea se vor pune şi pe aci astfel de nutreţurĭ.

8) *Inul* şi *cânepa* nu sufer gunoiŭ păios, ci de cel ros, care se pune tómna. Décă vei pune inul în bălegar păios, se face prea băţos şi decĭ nu e bun de fuior.

Pentru cânepă este bun gunoiul de oi şi găinaţul.

Cenuşa împrăsciată peste semănătura de in séu cânepă de curênd răsărită, îi foloseace mult şi o feresce de pureci.

9) *Trifoiul* séu *lucerna*, cum i-ai dis dumnéta, domnule, se póte îngrăşa cu bălegar?

— Lucerna, ca mai tóte sĕmănăturile de nutreţ, cere şi ea pămênt bogat, dér nu se póte pune pe loc gunoit anume pentru ea, căcĭ ar năpădi-o buruenile; ci mai bin se sémĕnă după porumb, care sĕ se fi îngrăşat puternic.

Décă însĕ vedem, că lucerna este rară şi cresce încet şi slab, atuncĭ îi putem da tómna târdiu un strat subţire de gunoiŭ mai mult putred, care la primăvara viitóre se grapă séu se grebléză, spre a înlătura păiuşul, care bine înţeles, că nu se aruncă, ci se cară pe locul de porumb séu la grămada de compost. Alt îngrăşământ fórte bun pentru lucernă este *mustul de bălegar*, adecă pisălăul scos din butoiul de lângă grămada de gunoiŭ, după ce s-a îndoit cu apă. Se cară astfel vre-o 1500—2000 vedre la pogon. Mai este încă un îngrăşământ fórte bun pentru lucernă, anume *compostul*, despre care am sĕ-ţĭ vorbesc, după-ce voiŭ isprăvi cu gunoiul.

(Va urma.)

Rachiul de pere.

Rachiul de pere este tot atât de bun ca şi orĭ-care altul, vorba este numai sĕ se scie cum trebue destilat.

Perele care se coc în Octomvrie şi Noemvrie, pot sluji la fabricaţiunea rachiului, în loc de a fi lăsate sĕ se strice şi sĕ putredéscă.

Pentru fabricaţiunea rachiului de pere se preferă în tot-déuna acele pere, carĭ nu sunt prea cópte. De aceea trebue sĕ se depărteze cu cea mai mare grije tóte perele acre, bătute séu carĭ au inceput a-se putredi.

Se operéză punênd mai întâiŭ perele sĕ fermenteze pentru a-le puté destila în urmă, fie înse-şĭ fructele numai în zéma lor.

Procedeul dintâiŭ însĕ este acela care dă cea mai mare câtime de rachiu şi calitatea cea mai bună.

Cel mai bun metod pentru punerea perelor la fierbere şi tot-odată şi cel mai simplu consistă în a turna perele într'un hârdău séu într'o putină aflătóre într'un local, în care se întreţine o temperatură de 18—20 grade centigrade.

In tot timpul fierberei, hârdăul séu putina trebue sĕ fie bine acoperite şi bine astupate.

Operaţiunea fermentară e terminată dupa-ce a început degajarea accidului carbonic. In momentul acesta tot conţinutul hârdăului séu al putinei trebue sĕ se tórne în cazane, afară de casurĭ când cine-va e nevoit sĕ întârdie destilaţiunea.

Pentru a evita fermentaţiunile secundare vătĕmătóre produsului, trebue sĕ se astupe hermetic vasele înainte ce fermentaţia sĕ fie terminată. Décă temperatura este terminată, fermentaţiunea va dura aprópe două sĕptĕmânĭ.

Un alambic după ultimul model este firesce tot-déuna preferabil unui alambic (aparat pentru destilarea liquidelor) de sistem vechiŭ.

Va fi de asemenea bine sĕ se evite ca fructele sĕ nu se formeze în o masă désă şi în consecinţă se va turna în alambic, înainte de a-se introduce în el mustul fermentat, o proporţiune anumită de apă fierbinţe, fără a încăldi cazanul printr'un foc prea repede.

Mai esistă încă şi un alt procedeu, care este fórte lăudat pentru resultatele ce se obţine printr'ênsul.

Se tórnă repede într'un hârdău séu într'o putină, apoi se stropesc cu apă căldicică şi după aceea se lasă sĕ fermenteze. Culegêndu-se zéma, se mai strînge o cantitate de apă, apoi se aştéptă împlinirea fermentaţiunei, observând că mustul sĕ nu aibă nicĭ odată densitate mai mare de 8—10 grade.

Cu depositul rĕmas în urma ultimei spălăturĭ a vasului, se procedéză apoi la maceraţiunea fructelor nouĕ.

Destilaţiunea perelor preparate după unul din aceste două metóde, dă un rachiu escelent. („Gaz. Ţĕr.“)

P O V E Ţ E.

Prăsirea plantelor pentru gardul viu. In casul când nu găsim în vre-o pădure din apropiere plantele de carĭ avem nevoe spre a-ne forma gardul viu, atuncĭ le prăsim din sĕmînţă. Seminţele de păducel, glădiţă, etc. se séměnă pe răzóre. Pămêntul trebue bine şi adênc săpat, apoi se procede la sĕmĕnat, deschidênd şenţuleţe cu depărtare între ele de 25—30 c. m. şi apoi se îngrópă sĕmênţa la o adêncime de 5—7 c. m.; sĕmînţa se acopere cu ţĕrînă orĭ cu gunoiŭ putred amestecat cu pămênt, după aceea se apasă puţin cu mânile, orĭ cu o scândurice séu mai bine cu leafa sapei; după acésta se udă. Udatul se va face regulat cel puţin de două-orĭ pe sĕptĕmână, se plivesc buruenile orĭ de câte-orĭ se simte nevoe, se scormonesce pămêntul regulat, ca sĕ nu se bătăturéscă.

Aceste lucrărĭ se urméză până ce plantele încep a încolţi. Sĕmĕnatul se face cu preferinţă primăvara îndată ce s'a luat zăpada şi umedéla permite a-se puté lucra pămêntul. Se póte sĕmĕna şi tómna; însĕ numai în arare casurĭ. Sĕmînţa de păducel se póte procura tómna după-ce fructele s'au copt bine; ér cele de glădiţă în timpul ernei séu primăverei, după-ce tecile s'au copt cu desĕvêrşire. Sîmburii de păducel rĕsar după un an dela sĕmănare, ceilalţĭ rĕsar mai repede

Locul unde voim a face gardul viu se sapă de tómna la o adêncime de 50—80 centimetri şi pe o lărgime de un metru Pămêntul desfundat rĕmâne expus gerului şi influenţelor atmosferice în timpul iernei; ér pentru plantatul de tómnă se desfundă pămêntul prin influenţa aerului, căldurei şi apei din plóie sĕ se mărunţéscă

Mătrăguna.

Legendă.

Un tînĕr se îndrăgostise într'o fată. Tînĕrul era bogat, fata asemenea, şi erau frumoşĭ şi potriviţĭ ca doi porumbĭ. Părinţii lor bucurându-se de ei, aşteptau cu mult dor césul în care se vor cununa.

— „De cum te-am vĕdut, m'ai fermecat“, dise el.

— „De cum te-am vĕdut te iubesc“, dise ea, şi se sărutară la umbra unui paltin, lângă care se întêlniră, venind amêndoi cu două olurĭ de apă dela fântână. Sórele tocmai atuncĭ rĕsăria. Pe câmp era miros de florĭ, pe florĭ bobĭ de rouă, încât se părea că-s presărate cu diamant. Albinele culegeau suc dulce, fluturii sburau şăgalnicĭ printre crengile iasminilor.

— „Peste o lună ne va fi cununia“, continuă el.

— „Sĕ o aducă Dumnedeu, şi césul în care se va întêmpla, sĕ fie cu noroc“, dise ea.

Un flutur negru se anină de cosiţa ei. El îl prinse şi-i rupse aripile, căcĭ în dragostea lui nemărginită o temea şi de fluturĭ.

Mama pădurii, cu ochĭ scăldaţĭ în sânge, călare pe viscolul de vară, grăbia spre ei.

— „Caută ce vênt apucă, sĕ grăbim acasă“ dise ea, „sĕ nu ne apuce pe aicĭ vreme grea“.

— „Sĕ n'ai témă, îngeraşule“, dise el, „că nu suntem departe de sat şi de-am fi la marginea lumii, de eştĭ cu mine, n'avea frică de nimica, că eu cu viéţa mea te-oiŭ apĕra de orĭ-ce rĕu, dise el.

Pe cer se îmbulziau norii, fulgera şi tuna, încât de frică nicĭ păsĕrile nu mai ciripeau, ci s'au ascuns tóte în cuiburĭ.

— „Încă un sărut, iubita mea...“

Ei sĕ sărutară şi când voiră sĕ plece acasă, Mama pădurii ajunse la ei. Fata se sperià, căci vedenie ca asta n'a mai vĕdut în viéţa ei. Tinĕrul îşĭ strînse aléşa la piept, căci luà el sémă, că fata de frică îngălbenise.

— „Ce ai făcut, nemernicule", îl agrăi pe tînĕr Mama pădurii aruncând pară de foc din gură, „mi-ai ologit pe cel mai iubit din feţii mei".

Tinĕrul se uità uimit la ea, fără sĕ scie ce sĕ-i rĕspundă.

— „Fluturul pe care tu l'ai despoiat de aripĭ mai nainte, a fost fiul meu cel mai iubit; el s'a îndrăgostit în fata asta şi cu putere dela mine a voit sĕ o farmece, şi tu nu l'ai lăsat."

— „Mi-a stat în drept" dise el, „şi chiar şi cu preţul vieţii mele încă a-şĭ fi apĕrat'o de el.

— „Ai drept", dise ea, „dér sĕ nu-i fi rupt aripile, când trebuia sĕ scii, că el fără de acelea n'o sĕ pótă sbura".

— „Nicĭ praf de flóre nu sufĕr. de e venit din îndemn rĕu, pe iubita mea", dise el cu hotărîre.

— „Clipele vieţii vóstre sunt numĕrate", dise ea mâniósă.

Fata cădù în braţele tinĕrului, care şi el îşĭ perdù puterea.

Mama pădurii le scóse la amêndoi inimile din piept, le tăià prin mijloc şi scuipà în ele venin din inima ei, şi-apoi le îngropà în pămênt.

Trupurile lor ajunseră mâncare de ospeţie pe séma corbilor şi a vulturilor.

In cealaltă di din inimile lor rĕsărit'au douĕ fire de mătrăgună, m-nirea căreia e sĕ se întrebuinţeze la făcutul farmecelor de iubire şi de ură.

Antoniu Popp

Boii lui Anibal şi boii lui Dewett.

Nimic nou sub sóre. Aşa începe d-l Charles Laurent primul sĕu articol din „*Le Matin*"

În anul 219 înainte de Christos, sunt douĕ-decĭ şi unu de secole şi douĕ-decĭ şi unu de anĭ, o armată mică dér comandată de un brav şi genial căpitan, se găsia în pericol d'a fi bătută şi prinsă în mijlocul Italiei. Ea începuse rĕsboiul cătră finele anului precedent, cu un efectiv mai mare decât al adversarului sĕu, dér 'i-a trebuit sĕ se ducă în Africa şi Spania, traversând peninsula de la un capĕt la cel'alt, sĕ trécă Pirineii, sĕ ocoléscă munţii Galĭ, sĕ urce Alpii şi sĕ se scobóre din înălţimele gheţarilor, unde trădarea o pândea şi o silea sĕ se bată, pentru a-se găsi în faţa legiunilor romane comandate de Scipione, Sempronius, Marcelus şi Fabius.

Dér cum Anibal sĕ găsia în capul ei, a triumfat peste tot: şi contra depărtărei şia iernei, contra legionarilor şi cavalerilor, în contra potriotismului Romanilor şi a ostenelei sale proprii.

La Trebia şi la Trasimene a fost victoriósă pierdênd douĕ treimi din optdecĭ de mii de ómeni din infanteria sa, jumătate din cavalerie şi toţi elefanţii sĕi, dér după ce reuşise sĕ mute teatrul rĕsboiului în inima ţĕreĭ duşmanului, rĕsboiŭ care până atunci pustiise Africa, ruină Cartegena şi consacrase Romei preponderenţa în tótă lumea.

Cu tóte acestea, lucrurile începură sĕ ia altă faţă.

În contra curagiului fericit şi îndemânatic al lui Anibal începù sĕ se ridice răbdarea obstinată a Romanilor.

Pentru a scăpa republica, dictatorul începù sĕ se resemneze şi nu'şĭ mai încercà norocul în bătăliĭ, el începù sĕ manevreze, sĕ se adune, resistând pas cu pas, şi lucrând în tóte puterile sale, ca sĕ stringă pe inamic într'un cerc de fier, ca sĕ-l pótă prinde ca pe o fiară sălbatică, pe care nu vré sĕ o ucidă, dér sĕ o flămândéscă. Nădejdea sa era, că barbarii cartaginesului vor începe sĕ deserteze şi că mercenarii sĕi siliţĭ, că nu pot a-şĭ lua plata serviciilor lor şi fructul pradei, se vor da la acte de indisciplină.

Trebuia câştigat timp, pentru-ca sĕ câştige partida, aşa gândea Fabius Cunctator.

*

Când Anibal sosì la Apulia, el credù momentul sosit. Capua nu'i deschise porţile, şi el se vĕdù silit a se întórce pe urma sa, retragerea putea sĕ'ĭ fie tăiată. Se încercà.

Fabius aşedă o mare garnisónă la Casilinum şi ocupă în mod solid tóte înălţimile, carĭ dominau malul drept al Volturnei, construi d'alungul acestei linii de oprire retranşamente întărite din loc în loc prin turnurĭ, pentru observaţii şi capabile sĕ pótă resista la atacurĭ, ceea-ce se cheamă astă-di blockhause.

Mulţumită acestor prevederĭ strategice, el nădăjduia sĕ oblige pe duşmanĭ sĕ iasă prin singura cale rĕmasă deschisă şi pe care se aşedă el însuşĭ cu grosul armatei sale.

Anibal părea pierdut. Din orĭ ce parte se întorcea, găsia pe adversar gata sĕ'l priméscă. Imposibil sĕ mai ştea pe loc. Localitatea era ruinată şi nu mai oferea nicĭ o resursă. Imposibil sĕ mai mérgă înainte, căci se impedeca de oraşe bine apĕrate. Imposibil sĕ se mai întórcă înapoi, fără sĕ dea bătaia în condiţiunĭ desastróse pentru el.

Marele căpitan voi s'o sfirşéscă cât mai repede posibil şi sĕ taie linia fortificată cătră care au vrut sĕ'l împingă. El strînse tot ce-i mai rĕmăsese din cavaleria sa, trupe uşóre, arcaşĭ îndemânaticĭ, fantazinĭ capabilĭ sĕ se urce pe coline şi munţĭ şi le ordonă sĕ ia retranşamentele romane, şanţurile şi blokhausele lor.

Dér pentru a le înlesni sarcina şi a aduce desordine în rândurile legionarilor, asvîrli înaintea lor ciréda sa de boi. Aceste sĕrmane dobitóce au fost din vreme speriate, băgate în grózā prin înţepăturĭ de boldurĭ, legându-le de córne tot felul de uscăturĭ aprinse, care rĕspândeau în întunericul nopţii mii şi mii de puncte roşii, care dedeau înălţimilor aspectul iadului.

Boii sfărîmară tot ce întâlniră în calea lor. Fringhiile legate de ţăruşĭ fură rupte, rĕsturnară meterezele; cei dintâi cădură în şanţurĭ, ér cu hoiturile lor umplură golurile, cei de pe urma lor trecură înainte peste corpurile celor dintâi. Orbiţĭ de fumul ce produceau focurile din córnele lor, speriaţĭ de luminele de carĭ voiau sĕ se scape, fugeau înainte de prăpădeau totul, sparseră rêndurile soldaţilor, alţii fugind la drépta séu la stânga învĕluiră pe inamic, ca prin cea mai savantă manevră.

Şi după boi, soldaţiĭ lui Anibal, asvîrliţi cu aceeaşi furie, alergând şi profitând de lărgimea drumului, omoria ómenii demoralisaţĭ prin spaimă, sdrobind tot înaintea lor şi deschidênd o eşire largă restului armatei, pe care Fabius Cuntactor credụse că li-o închisese.

Anibal a bătut pe Romanĭ, ca şi Dewett acum în urmă pe Englezĭ: cu boii.

Judecata lui Caraiman-Paşa.

In timpul, pe când guverna în Siria Caraiman-Paşa, poreclit măcelarul, din causa crudimilor sale, locuia tot în acelaşĭ loc un tînĕr neguţător creştin, care, cu tótă tirănia paşei în contra creştinilor, sciù sĕ-i câştige ocrotirea. Acest neguţător avea o casă frumósă cu douĕ caturĭ, în care locuia cu tatăl sĕu cel bĕtrân. In catul de sus şedea tatăl-sĕu, ér în cel de jos locuia dânsul.

După-ce se însură, tînĕrul rugă pe bĕtrân, ca sĕ-i lase lui catul de sus numai pentru câte-va sĕptĕmânĭ, şi până atuncĭ tot el sĕ şédă jos. Bĕtrânul se învoi şi astfel tinerii locuiră sus şi bĕtrânul jos. Trecênd acest termen, fiul mai puse un termin, şi din amânărĭ în amânărĭ merse astfel, până-ce odată nedemnul fiu, uitându-şĭ recunoscinţa, ce era dator tatălui sĕu, îi spuse curat, ca sĕ nu cuteze a mai cere catul de sus, ci sĕ se mulţuméscă cu cel de jos. Astfel de mustrărĭ întimpina tatăl adesea, dér le suferi, ca unul ce-şĭ iubia fórte mult copilul cel nevrednic de atâta iubire.

In vremea acésta, Paşa, căruia nimic nu-i scăpa din vedere, aflà prin spionii sĕi despre acéstă întêmplare. El chemă iute pe neguţător la sine, şi tînĕrul sciindu-se bine cu guvernatorul, veni fără nicĭ o témă. Când intră însĕ şi vĕdù pe paşa, stând în camera de judecată, încunjurat de diregĕtorii sĕi, pricepù îndată, că e ceva la mijloc şi începù sĕ tremure de frică şi sĕ-şĭ schimbe faţa.

— Ce lege ai tu bre? îl întrebà Paşa, aruncând asupră-i o căutătură gróznică.

— Eu.... eu.... sunt creştin, după cum Măria Ta, rĕspunse îngânând neguţătorul.

— Creştin? Minţĭ! Inchină-te ca creştinii, ca sĕ te vedem şi noi!

Atuncĭ tinĕrul făcù sĕmnul crucii.

— Nu aşa bre? strigă Paşa, punĕnd mâna pe pumnal; di cu glas tare şi vorbele ce se dic, când se face acest semn!

— In numele tatălui, şi al fiului, şi al sfântului duh.

— Mai spune încă odată, însĕ cu glas tare, căci eu sunt bĕtrân şi nu prea aud aşa de bine.

Neguţătorul, vrênd-nevrênd, puse trei degete pe frunte şi strigă fórte tare: In numele tatălui etc. etc.

— A! a, ticălosule! strigă Paşa; tatăl este pe frunte şi fiul este pe piept.... Scii tu ce însemnéză acésta? Tatăl este sus, ér fiul jos! Mergĭ, întórce-te acasă şi, décă într'un sfert de cés n'o fi şi acolo tot aşa, apoi sĕ scii, că capul tĕu nu va mai sta acolo, unde stă acum!! Eşĭ!!!

Neguţătorul se întórse ca fulgerul acasă, cădù la picióreie tatălui sĕu, rugându-l ca sĕ-l ierte de ceea-ce făcuse; apoi împlini porunca Paşii din cuvênt în cuvênt.

Calendarul sĕptĕmânei.

FEBRUAR (1902) are 28 dile. FAUR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	24 † Afl. c. Sf Ioan	9 Lätere. Franc
Lunĭ.	25 S. Tarasie Teod.	10 S. 40 mart.
Marţĭ	26 Sf. p. Porfir Ep.	11 Heraclius
Merc.	27 P. Procop. Dec.	12 Gregorie
Joi	28 S. păr. m. Vasiliu	13 Rosina
Viner	1 † Cuv. Eudohia	14 Matild
Sâm.	2 Sf. Teodot Ciril	15 M. Longin

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Martie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 10
Renta de coróne ung. 4%	97 45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120 20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	98 —
Impr. ung. cu premii	194.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	158 —
Renta de argint austr.	101.60
Renta de hârtie austr.	101.40
Renta de aur austr.	120.75
Losurĭ din 1860.	155.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 37
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	715.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	679.50
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	240.10
Paris vista	95.52
Rente de coróne austr. 4%	99.10
Note italiene	93.30

Cursul pieţei Braşov.

Din 7 Martie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.94	Vênd.	18.98
Argint român.	„	18.80	„	18.84
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.04
Galbenĭ	„	11.34	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	127.—	„	128.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Bursa de Bucurescĭ

din 5 Mart. 1902.

Valorĭ	Do-bêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	97.½
„ „ Impr. 1892	5 „	Ian.-Iul.	96.½
„ „ din 1893	5 „	„ „	96.½
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	84.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iul.	85.—
„ „ Impr. de 50 mil.	4 „	„ „	85.½
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	85 ½
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	85.½
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	85.½
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	86.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6 „	Mai-Nov.	86 —
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale	5 „	Ian.-Iul.	95.¾
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	83.—
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	81.¾
„ „ „ Iaşĭ	5 „	„ „	77.—
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 „	„ „	—.—
	V. N.		—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	
Banca Naţion. ult. iv. 85.—	500	într. v.	—.—
Banca agricolă	500	150 v.	2340
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	282.—
Naţionala de asig. ult. div. lei 48	200	„ „	182.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	127.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	427.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol I em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistriţa" soc. p. f. hârtii 30 l	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse.	12	„ „	—.—

Scompturĭ:

Banca nat. a Rom.	6%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	7 „	Petersburg	5 —
Banca agricolă	1 „	Berlin	½
Londra	3 „	Belgia	3½
Viena	4—	Elveţia	3%

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 5 Mart 1902

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme	
		dela	până la
Grâu Bănăţenesc	80	9.55	9.70
Grâu dela Tisa	80	9.50	9.60
Grâu de Pesta	80	9.50	9.60
Grâu de Alba regală	80	.—	.—
Grâu de Bácska	80	.—	.—
Grâu unguresc de nord	80	.—	.—
Grâu românesc	80	.—	.—

Seminţe vechĭ orĭ noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme	
			dela	până la
Sĕcara		70—72	7.40	7.50
Orz	nutreţ.	60—62	7.30	7.40
Orz.	de rachiu	62—64	6.10	6.20
Orz	de bere	64—66	5.75	6.—
Ovĕs		——	.—	—
Cucuruz	bănăţén	75	.—	—
Cucuruz	alt soiu	73	—.—	—.—
Cucuruz	„ „			
Hirişcă			4.50	5.90

Producte div.	Soiul	Cursul	
		dela	până
Săm. de trifoiŭ	Luţernă ungur.	45.—	55.—
„	„ transilvană	42 —	46.—
„	„ bănăţénă	47.—	49.—
„	„ roşiă	—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu	—.—	—.—
Ulei de in		—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta	55.—	55.50
„ „	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	47.50	48.—
Prune	din Bosnia	—.—	.—
„		—.—	—.—
Lictar	Slavon şi Serbia	—.—	—.—
„	din Serbia în s.	17.50	17.75
Nucĭ	slavon nou	—.—	—.—
Gogoşĭ	sêrbesc	—.—	—.—
„	din Ungaria	—.—	—.—
Miere	unguresci	—.—	—.—
„	sêrbescĭ	—.—	—.—
Céră	brut	—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.	—.—	—.—

(Preţul per 100 de chilograme)

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela Tipografia „AURORA“, A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár,

se pot procura următórele cărţĭ:

Preţ. Coróne.

Cuvêntărĭ pe Duminecĭ. Tom. I. de renumitul orator — în D-nul adormitul — *Iustin Pepfiu*, 48 predicĭ pe 38 Duminecĭ . 4.40

Cuvêntărĭ bisericescĭ (acomodate pentru orĭ-ce timp) de I. Papiu, Tom. I. Ed. II. 2.40

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrb. de peste an de I. Papiu . . . . 3.—

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de I. Papiu . . . . 3.—

Cuvêntărĭ funebrale şi iertăciunĭ. Din autorĭ renumiţĭ, prelucrate de Tit Budu, vicar . . . . 2.—

Catechese pentru pruncii şcolarĭ de Tit Budu, vicar . . . . —.80

Cuvinte de aur séu învĕţăturĭ înţelepte date de un părinte fiiului sĕu, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea 1.60

Dumnedeéscа liturgie a celui dintru sfinţi părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroş . . . . —.50

Mama Sfântului Augustin, tradusă de Salba . . . . 2.—

Manual catechetic pentru primii anĭ şcol. de Basiliu Raţiu . . . . —.80

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse şi elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christe. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameşului 1.60

Istoria icónei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula . . . . —.20

Bocete, adecă cântărĭ la morţĭ, adunate de I. Pop Reteganul . . . . . . —.80

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebrale, urmate de iertăciunĭ, epitafe ş. a. —.50

Omul şi lumea, cântărĭ funebrale de Aron Boca Velcherianul . . . . . —.16

Albina şi leneşul de Aron Boca Velcherianul . . . . —.20

Amintirĭ din Grecia de Teodor Bulc, profesor gimn. 1.20

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broşat . . . —.50

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung . . . . —.20

Cântul în şcóla poporală de Iuliu Pop, învĕţ. Năsĕud, Praxă. Teorie. Cânturĭ —.60

Cartea ilustrată pentru copiĭ şi copile. Cu 18 ilustraţiunĭ, de G. Simu . . —.50

Carnetul roşu. O interesantă noveiă nihilistă, trad. din germ. de *Moşul* . —.60

Cartea plugarilor séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor şi celelalte ramurĭ ale economiei de I. Georgescu . . . . —.50

Codrean, Craiul codrului, de George Simu . . . . —.12

Cântăréţa. Novelă de Dem. Dan —.30

Carmen Sylva, Prelegere publică ţinută prin V. Nicóră, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei Romaniei. . . . . —.20

Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc, de P. Reteganul . . . . —.56

125 Chiuiturĭ de carĭ strigă feciorii în joc . . . . —.24

Cu vêrful penei Scrierĭ satirico-umoristice de Anton Popp. I. Monológe. II. Humor şi satiră. O broşură fórte petrecĕtóre 1.—

Din poveştile lui Esop de Aron Boca Velcherianul . . . . —.16

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu . . . . —.60

Dile negre. Versurĭ de Petrea dela Cluşiŭ — cu o prefaţă de G. Simu. . —.30

Felicitărĭ în poesii şi prosă la Anul-Nou, diua nascerei şi diua numelui către tată, mamă, moş, unchiu, mĕtuşe, nănaşĭ, tutorĭ, preoţĭ, învĕţătorĭ şi binefăcĕtorĭ, precum şi alocuţiunĭ şi vorbirĭ cu diferite ocasiunĭ şcolastice, de George Simu . —.40

Preţ. Coróne.

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. —.16

Geografia şi Istoria în şcóla poporală. Manual compus conform planului de lecţiunĭ a d-lui V. Petri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrişor, învĕţător . . —.80

Gruia lui Novac . . . . —.20

Horia lui Pintea Vitézul . . . —.12

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar . . . . . . —.20

Indreptar pentru ortografia română, de Vas. Dambrava . . . . —.24

Impĕrăţia ţiganilor pe vêrful unui plop de A. Boca Velcherianul . . . . —.16

IONEL. Educaţiunea unui bun copil, catte pentru părinţĭ şi educatorĭ, de V. Gr. Borgovan . . . . 2.—

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte. După Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulf . . . . —.60

Lira Bihorului. Balade poporale de Antoniu Popp . . . . —.40

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor. — Poesii religióse-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul, cu o precuvêntare de G. Simu . . . . —.50

Monológe de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neaşteptate . . . . . —.08

Nr. 2. Pentru-ce am rĕmas flăcău bĕtrân . . . . —.16

Nr. 3. La Anul-nou . . . . . . —.08

Nr. 4. Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut . . . . —.08

Nr. 5. O păţanie . . . . —.08

Merinde dela şcólă séu învĕţăturĭ pentru popor, culese din diarul unui şcolar, de Dr. Georgiu Popa 1.20

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z. Rovinar . . . . —.30

Musa Someşană. Poesii poporale române din jurul Năsĕudului. Adunate şi aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade —.05

N-rii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco . . . . —.40

Nopţĭ de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu 1.20

Opsagurĭ. Cât cioplite cât pilite şi la lume împărţite, de I. P. Reteganul —.80

Opera unui om de bine. Novelă origin. continuarea novelei „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar . . . . . —.20

Păcălitul. Monolog comic de Antoniu Popp. Preţul . . . . —.08

Poesii de Vasiliu Banta-Buticescu. Un volum de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi aranjate. Preţul red. (dela cor. 2.40) la 1.20

Povestea Pascului séu credinţa deşértă poporală. De Ar. Boca Velcherianul —.16

Părintele Nicolae. Schiţa din viéţa preoţilor, de G. Simu . . . . — 60

Pietatea poporului român, séu cântărĭ evlaviose pentru cei-ce merg la mănăstire, la locurĭ sfinte si în procesiunĭ. Compusă de doi preoţĭ gr. cat. Murĕşenĭ din dieo. gr. cat. a Oradei-mare . . . . . . —.20

Pe pragul mormêntului. Versurĭ funebrale, de G. Simu . . . . —.50

Păcală şi Tândală. Poveste de G. Cătană . . . . —.20

Prietenul săténului român. Sfaturĭ în formă de dialog pentru elevĭ şi adulţĭ, compus de I. P. Reteganul . . . . . - 60

Pilde şi sfaturĭ pentru popor de I. Popp Reteganul . . . . —.60

Probitatea în copilărie. Schiţă din sfera educ. după Ernest Legouvé . . . —.12

Poveştile Bănatului, de George Cătană, învĕţător. Tom. I, II, III á 50 fil., tóte 3 tomurile 1.30

Reguli şi sfaturĭ bune pentru pruncii şcolarĭ, de Ar. Boca Velcherianul . — 20

Preţ. Coróne.

Dialogul ţiganului cu S. Petru în pórta raiului de Aron Boca Velch. —.50

Renascerea limbei române în vorbire şi scriere, de Dr. Gr. Silaşi, broş. II. şi III. Preţul fie-ărei broş. . . . . —.80
Ambele de-odată 1.40

Rîsete şi zîmbete de Tit. V. Gheaja —.60

Românul în sat şi la óste, de Ioan Pop Reteganul . . . . —.30

Schiţe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. . . . . 2.—

Supplex Libellus Valachorum. 1791. — Text original, de Dr. E. Dăian . . 1.—

Suspin şi zîmbire. Poesii şi prosă de Ant. Popp . . . . —.80

Starostele séu datinĭ dela nunţile Românilor ardelenĭ de I. Popp Reteg. —.30

Trandafirĭ şi viorele. Poesii poporale de I. P. Reteganul. Ediţiunea a III. . —.60

Ţiganul la mănăstire. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . —.16

Ţiganul în Raiu. Poveste în versurĭ de Ar. Boca Velcherianul . . . . . . —.16

Ultimul sichastru. Tradiţiune de George Simu . . . . —.12

Un cuvênt către fraţĭ românĭ despre filoxera omenimiĭ séu vinarsul, de Aron Boca . . . . —.20

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de A. . . . . —.50

Indreptar teoretic şi practic pentru învĕţămêntul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediţia III. 2.40

Omul. Noţiunĭ din Anatomie şi fisiologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc, de George Cătană . . . . —.60

Orar General pentru şcóla română cu 6 clase şi cu un singur învĕţător, de Georgiu Magyar . . . . —.80

Viéţa P. C. Verg. Maria, de C. Darabant . . . . —.30

Zîna Câmpiei, de A. Boca Velch. —.16

Zidirea lumei, Adam şi Eva. Originea sfintei crucĭ şi **cele 12 Vinerĭ**, de I. Pop Reteganul . . . . —.16

Cărţĭ de rugăciunĭ:

Icóna sufletului. Carte de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ, frumos ilustrată. Prelucrată şi edată cu permisiunea măritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Pătcaşiu, preot gr. cat. în Hotoan. Edit. V., coresă şi amplificată. — Legată simplu . . . . 1.—
legată în pânză 1.60
legată în piele 3.20
„ „ catifea . . . . . 5.—7.60

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ, fórte frumos ilustrată. — Preţul unui esemplar legat simplu . . . . 1.—
legat cu pânză 1.60
„ „ piele şi aurit . . 3.20
„ „ legătură de lux 5.—7.60

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ, fórte frumos ilustrată pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. — Preţul unui esemplar legat . . . . —.44

Cărticica de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii şcolarĭ de ambe sexele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţul unui esemplar legat . . . . —.20

Visul Prea Sfintei Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciunĭ frumóse. Preţul unui esemplar legat şi espedat franco este . . . . —.20

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Preţul unui esem. legat şi spedat franco —.24

Din „Literatura poporală“,
de *Domeţiu Dogariu.*

Nr. 1. **Moş Toma Bădiceanu**, vestitul caraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele. Preţul . . . . . . —.12

Preţ. Coróne.

Nr. 2. **Vlad Hoţul** dela Săcele. —.12

Nr. 3. **Insurătórea Sórelui** (basm) —.12

Nr. 4. **Fiul bucătăresei împĕratului** (basm) . . . . —.12

Nr. 5. **Văcărelul** (basm) . . . . —.12

Nr. 6. **Diana**, dîna munţilor şi **Fata de împĕrat** cu mânile tăiate (2 basmurĭ), —.12

Nr. 7. **Cincĭ dialogurĭ** întocmite pentru elevii şcólei popor. menite ca producţiunĭ la esamene şi alte festivităţĭ şcol. . . —.20

Nr. 8. **Spiriton şi Niculae** (basm) —.12

Nr. 9. **Fiiul oiĭ** (basm) . . . . —.12

Nr. 10. **Povestirĭ şi anecdot. pop.** — 20

Biblioteca teatrală a „Aurorii“.

Nr. 1. **Calea dréptă e cea mai bună** comedia într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant . . . —.20

Nr. 2. **Paza Maicii sfinte.** Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp . . —.24

Nr. 3. **Otrava de hârciogĭ.** Comedia într'un act, de Ant. Popp . . . . —.16

Nr. 4. **Pedepsirea vanităţii.** Dramă într'un act, trad. din limba francesă de At. Bologa . . . . —.20

Nr. 5. **Discreţia fără voiă.** Comedia într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant . . . . —.24

Nr. 6. **Crescătorul.** Comedia într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant . . . . —.20

Nr. 7. **Otrava femeiascä**, comedia de I. Ţinţar . . . . —.20

Nr. 8. **Distraşiĭ.** Comedia într'un act de C. Darabant . . . . —.20

Cărţĭ de şcoală aprobate

şi recunoscute ca cele mai bune şi mai metodicescĭ
de Vasile Petri:

Nou ABCD-ar românesc. Ediţiunsa XII emendata şi aprobată de înaltul min. reg ung. de culte şi instrucţiune publică prin emisul sĕu nr. 16.006 din a. 1889.
Preţul unui esemplar legat . . —.50

Legendar séu carte de cetire pentru şcólele poporale. Partea I-a: pentru al 3-lea şi al 4-lea an de şcólă. Ediţiunea X., emendată şi aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte şi instrucţiune publică prin emisul sĕu nr. 11.295 din 1889. Un esemplar legat . . . . 1.—

Tot de acelaşĭ autor:

Şcóla română. Fóie pedagogică şi didactică pentru interesele institutelor de învĕţămênt şi ale organelor acestora. Anul III, IV. şi V. (I. şi II. e epuisat. Fie-care an 1 fl., cu porto 2.20

Şcóla practică. Magazin de lecţiunĭ şi materii pentru instrucţiunea primară. Tom. II. III. şi VI. (I. e epuisat), fie-care 2 — cu porto 2.20

Plan de lecţiunĭ pentru şcólele româneseĭ. Intocmit pe 30 de sĕptĕmânĭ —.50 cu porto . . . . —.60

Plan de învĕţămênt pentru şcólele poporale nemaghiare, în înţelesul articlului de lege XXXVIII. din 1868 şi 1879. Edat în urma ordinaţiunei minist. reg. ung. de culte şi instruct. publ. din 29 Iunie 1889, Nr. 17,284. Preţul . . . . —.44

Legea de pensiune pentru învĕţătorii poporalĭ din Ungaria, dimpreună cu ordinaţiunile ministeriale publicate în urmă, preţul . . . . —.44

Scriptologia séu modul de a învĕţa cetitul scriind. Indreptar pentru învĕţătorĭ la tractarea cetitului în şcólă . . . . 2.—

„Călindarul Plugarului“ pe anul 1902.
Pretul unui esemplar . . . . . . —.50

Tot de aicĭ se pot procura tot soiul de cărţĭ şcolastice şi altele, apărute orĭ şi unde.

Recuisite de scris pentru şcólă şi cancelarie. — Tot soiul de tipăriturĭ oficióse.

Tipografia nóstră primesce spre efectuire tot soiul de lucrărĭ tipografice cu preţurile cele mai moderate.

Catalóge se trimit orĭ-şi-cui gratis şi franco. **Vêndĕtorilor se dă rabatul cuvenit.**

Tóte comandele a se adresa la: **Tipografia „AURORA“ A. Todoran, în Gherla — Szamosujvár.**

Nr. 3217—1902

PUBLICAȚIUNE

referitóre la mĕsurarea și prescrierea taxei pentru apa și minimul taxei pentru apă pe anul 1902.

Prin acésta se aduce la cunoscința generală că conspectul despre mĕsurarea taxelor de apă pe anul 1902 este pregătit și se póte lua în vedere de orĭ-cine la oficiul de dare orășenesc în timpul dela 15 până inclusive 29 Martie 1902 în órele dela 8 -12 a. m.

Eventualele reclame contra mĕsurării taxelor de apă si minimului taxei de apă sunt a-se înainta la magistratul orășenesc în scris și fără timbru în termin de alte 8 ḑile adecă până în 8 Aprilie 1902, pentru-că reclamațiunĭ intrate mai târḑiu nu se vor lua în considerare.

Brașov, 28 Februarie 1902.

(439,1—1) *Magistratul orășenesc.*

Publicațiune.

Imobilele aparținĕtóre moștenireĭ după *Dr. Ferdinand Otroban* ce sunt specificate mai jos în mod amĕnunțit,

se vor vinde în 20 Martie a. c.

în cancelaria notarului public reg. Karl Schnell (Brașov, Strada Vămii Nr. 17—15) **prin licitațiune publică**, ce se va ține acolo de bunăvoie, începênd dela órele 9 diminéța.

Imobilele se vor vinde și sub prețul fixat. Moștenitoriĭ însă își reservă dreptul de a primi séu refusa ofertul făcut.

Ofertele se pot trimite și inscris până la órele 9 a. m. din ḑiua licitației la notariul reg., care ține licitația, și acestea se vor deschide după terminarea licitației verbale.

Condițiunile amĕnunțite de licitare se pot vedé și ceti în cancelaria notarului reg. Karl Schnell.

	Corone:
1. Casă de lemn, în Brașov (Scheiu) Podul Crețului, nr. 107 nou (676 vechiŭ) indusă în cartea funduară nr. 2660, nrii top. 3348, 3349	2000
2. **Villa din Predeal**, cu tot mobiliarul din ea și cu aranjamentul, indusă în cartea funduară din Brașov, nr. 10,961 A † 25,404/12 nr. top.	16,000
3. În Bacĭfalu, casa cu nr. 446, cu 9 apartamente de locuit, cu o mare grădină de póme, odăile folosite pentru locuință de vară, dimpreună cu mobiliarul, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 nrii top	20,000
4. În Bacĭfalu casa nr. 445, cu patru locuințe și grădină, indusă în cartea funduară nr. 598 A † 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2, n-rii top.	10,000
5. În Elöpatak stațiune balneară așa numita *„Villa Zona“* cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea, cu partea de drept la băi, la apa minerală, indusă în cartea funduară nr. 318 A † 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 2744 nr. top.	14,000
6. Casele din Brașov, Strada Porții nr. 16 și cel vechiŭ nr. 488, induse în cartea funduară Nr 2660, nr. top. 5434 și casa din strada Spitalului nr. 11 nou și cel vechiŭ 475, nr. top. 5420. dóuĕ case legate una de alta (fost Hotel Baroș), la olaltă	130,000
7. Imobilul din Apacza loc de ḑidire indus în cartea funduară nr. 1011, nrii top. 1601/2, 1602/2, 1603/2	800

Vadiu de 10% din prețul imobilelor este a se depune în banĭ gata séu în hârtiĭ de valóre, ér la oferte inscris este a se alătura și vadiul.

Brașov, 26 Februarie 1902.

Moștenitoriĭ rĕposatului

Dr. Ferdinand Otroban.

2 4

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la libraria **Nic. I. Ciurcu** și la Eremias Nepoții.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.